

Eessõna

(tõlgitud usutunnistuse inglisekeelse versiooni eessõnast)

1630-40'atel aastatel kasvasid Inglise kirikust välja vabakiriklased ja kalvinistliku meelelaadiga baptistid. Oma varajastel aastatel kannatasid nad pideva tagakiusu all krooni ja parlamendi poolt heakskiidetud kiriku poolt. 1660'atel võeti vastu kurikuulus "*Claredoni kood*", millega püüti kõik riigi poolt ametlikult heakskiidetud usust lahkulööjad purustada. Nende jõuliste aktide range täideviimise all kannatasid nii prespüüterlased, vabakiriklased kui ka baptistid, kuigi oli ka leebemaid perioode ja prespüüterlased ning vabakiriklased kannatasid selle tagakiusu all vähem kui baptistid. Üks olulisi põhjuseid, miks nemad valitsuse türanniale suutsid vastu seista, oli selles, et nad jagasid õpetuslikku ühtsust. Prespüüterlasi ühendas 1646'dal aastal kirjutatud *Westminster'i* usutunnistus. Vabakiriklased nõustusid põhimõtteliselt samade õpetuslike printsiipidega oma 1658'dal aastal kirjutatud *Savoy* usutunnistusega. Olles lasteristijatega suurel määral ühtsed ning kannatades samasugust tagakiusu, tulid kokku ka kalvinistlikud baptistid, et seda laiaulatuslikku ühtsust avalikult kuulutada. Selleks saadeti kirju reformeeritud meelelaadiga baptistikogudustesse üle kogu Inglismaa ja Wales'i, kus neil paluti saata oma esindajad kohtumiseks Londonis aastal 1677. Esimene dokument kirjutati selleks, et oleks selge, mis eristab uusi rajatud kalvinistlikke baptiste arminiaanlikest baptistidest ja anabaptistidest. Tagakiusu tõttu avaldati nõnda nimetatud teine Londoni usutunnistus anonüümselt.

1689. aastal pärisid Inglismaa trooni William ja Mary. Selle sama aasta 24. mail võeti seadusena vastu "toleratsiooni akt" ning kahe kuu jooksul kutsusid seitse Londoni pastortit baptiste Inglismaalt ja Wales'ist taas kohtuma. Esindajad kohtusid Londonis 3. kuni 11. septembrini ning neid tuli kokku 107'st kogudusest. Nad nõustusid 1677'dal aastal kirjutatud usutunnistusega ning lisasid sellele järgneva eessõna:

"Meie, teenistujad ja saadikud sajast ristitud kogudusest Inglismaalt ja Wales'ist (eitades arminiaanlust), oleme saanud kokku Londonis 3. juulist kuni 11. juulini 1689 ning nõuks võtnud käsitleda mõningaid teemasid, mis võiksid au tuua Jumalale ning ülesse ehitada meie kogudusi. Me soovime ja anname tunnustuse sellele usutunnistusele (kõikide teiste kristlaste südamerahuks, kes erinevad meist ristimise küsimuses), ning peame seda meie usu tunnistuseks, sest see kirjeldab meie praktikaid ja õpetusi, ning soovime, et meie kogudused ka vastavalt seda kasutaksid."

| | | | |
|-----------------|--------|-------------------|--------|
| Hanserd Knollys | Pastor | Broken Wharf | London |
| William Kiffin | Pastor | Devonshire-square | London |
| John Harris | Pastor | Joiner's Hall | London |

| | | | |
|-------------------|----------|-------------------|---------------|
| William Collins | Pastor | Petty France | London |
| Hercules Collins | Pastor | Wapping | London |
| Robert Steed | Pastor | Broken Wharf | London |
| Leonard Harrison | Pastor | Limehouse | London |
| George Barret | Pastor | Mile End Green | London |
| Isaac Lamb | Pastor | Pennington-street | London |
| Richard Adams | Minister | Shad Thames | Southwark |
| Benjamin Keath | Pastor | Horse-lie-down | Southwark |
| Andrew Gifford | Pastor | Bristol, Fryars | Som. & Glouc. |
| Thomas Vaux | Pastor | Broadmead | Som. & Glouc. |
| Thomas Winnel | Pastor | Taunton | Som. & Glouc. |
| James Hitt | Preacher | Dalwood | Dorset |
| Richard Tidmarsh | Minister | Oxford City | Osen |
| William Facey | Pastor | Reading | Berks |
| Samuel Buttel | Minister | Plymouth | Devon |
| Christopher Price | Minister | Abergavenny | Monmouth |
| Daniel Finch | Minister | Kingsworth | Herts |
| John Ball | Minister | Tiverton | Devon |
| Edmond White | Pastor | Evershall | Bedford |
| William Pritchard | Pastor | Blaenau | Monmouth |
| Paul Fruin | Minister | Warwick | Warwick |
| Richard Ring | Pastor | Southampton | Hants |
| John Tompkins | Minister | Abingdon | Berks |
| Toby Willes | Pastor | Bridewater | Somerset |
| John Carter | | Steventon | Bedford |
| James Webb | | Devizes | Wilts. |
| Richard Sutton | Pastor | Tring | Herts |
| Robert Knight | Pastor | Stukeley | Bucks |
| Edward Price | Pastor | Hereford-City | Hereford |
| William Phipps | Pastor | Exon | Devon |
| William Hankins | Pastor | Dimmock | Gloucester |
| Samuel Ewer | Pastor | Hemstead | Herts |
| Edward Man | Pastor | Houndsditch | London |
| Charles Archer | Pastor | Hick-Norton | Oxon |

Terve nõukogu nimel.

Walter J. Chantry
Wisconsin,
Mai 2012

SISUKORD

| | |
|---|----|
| Eessõna..... | 1 |
| Peatükk 1. Pühakirjast..... | 4 |
| Peatükk 2. Jumalast ja pühast kolmainsusest..... | 8 |
| Peatükk 3. Jumala korraldusest..... | 11 |
| Peatükk 4. Loodust..... | 14 |
| Peatükk 5. Jumala ettehooldusest..... | 15 |
| Peatükk 6. Inimkonna langemisest, patust ja selle karistusest..... | 18 |
| Peatükk 7. Jumala lepingust..... | 20 |
| Peatükk 8. Kristusest kui meie vahemehest..... | 21 |
| Peatükk 9. Tahte vabadusest..... | 26 |
| Peatükk 10. Päästvast kutsest..... | 28 |
| Peatükk 11. Õigeks mõistmisest..... | 30 |
| Peatükk 12. Lapseks võtmisest..... | 32 |
| Peatükk 13. Pühitsusest..... | 33 |
| Peatükk 14. Päästvast usust..... | 35 |
| Peatükk 15. Meeleparandusest eluks ja päästeks..... | 37 |
| Peatükk 16. Pühade püsijäämisest..... | 39 |
| Peatükk 17. Veendumusest armust ja päästest..... | 43 |
| Peatükk 18. Jumala seadusest..... | 45 |
| Peatükk 19. Evangeeliumist ja selle armu ulatusest..... | 48 |
| Peatükk 20. Kristlase vabadusest ja südametunnistuse vabadusest..... | 51 |
| Peatükk 21. Ülistusest ja hingamispäevast..... | 53 |
| Peatükk 22. Seaduslikest vannetest ja töotustest..... | 55 |
| Peatükk 23. Tsiviilvõimust..... | 59 |
| Peatükk 24. Abielust..... | 61 |
| Peatükk 25. Kogudusest..... | 62 |
| Peatükk 26. Pühade osadusest..... | 65 |
| Peatükk 27. Ristimisest ja pühast õhtusöömaajast..... | 70 |
| Peatükk 28. Ristimisest..... | 71 |
| Peatükk 29. Pühast õhtusöömaajast..... | 72 |
| Peatükk 30. Inimese seisundist pärast surma ning surnuist ülestõusmisest..... | 73 |
| Peatükk 31. Viimsest kohtupäevast..... | 76 |

1689 BAPTISTIDE USUTUNNISTUS & KATEKISMUS

Peatükk 1.

Pühakirjast

1. Piibel on eksimatu, täiesti piisav ja vajalik

Piibel on ainuke piisav, kindel ja eksimatu mõõdupuu kõigeks päästvaks tunnetuseks, usuks ja kuulekuseks. 1 Inimesele antud loomupärane mõistus, loomistöö ja Jumala ettehooldus näitavad selgesti Jumala headust, tarkust ja väge, nii et inimesed ei saa endid vabandada. Siiski ei piisa neist, et võiksime tunda Jumalat ja tema tahet, mis on vajalik päästmiseks. 2 Seepärast oli Issandale meelepärane palju kordi ja mitmel viisil iseennast ilmutada ja teatada oma tahet kogudusele. 3 Siis aga, et paremini säilitada ja levitada tõde, ning et paremini kinnitada ja lohutada kogudust ning seda kaitsta liha, saatana ja maailma poolt rüvetatud saamast, pani Jumal oma ilmutused täielikult kirja. Piibel on nüüd vajalik, sest Jumala endised viisid oma tahte ilmutamiseks on lakanud. 4

1 2. Timoteosele 3:15-17; Jesaja 8:20; Luuka 16:29, 31; Efeslastele 2:20

2 Roomlastele 1:19-21; Roomlastele 2:14-15; Psalm 19:1-5

3 Heebrealastele 1:1

4 Õpetussõnad 22:19-21; Roomlastele 15:4; 2. Peetruse 1:19-20

2. Piibli raamatud

Piibel või ka kirjutatud Jumala sõna sisaldab Vana ja Uut Testamenti, milleks on:

VANA TESTAMENT

1. Moosese raamat, 2. Moosese raamat, 3. Moosese raamat, 4. Moosese raamat, 5. Moosese raamat, Joosua, Kohtumõistjate raamat, Rutt, 1. Saamueli raamat, 2. Saamuel raamat, 1. Kuningate Raamat, 2. Kuningate raamat, 1. Ajaraamat, 2. Ajaraamat, Esra, Nehemja, Ester, Iiob, Psalmid, Õpetussõnad, Koguja, Ülemlaul, Jesaja, Jeremija, Nutulaulud, Hesekiel, Taaniel, Hoosea, Joel, Aamos, Obadja, Joona, Miika, Nahum, Habakuk, Safanja, Haggai, Sakarja, Malaki.

UUS TESTAMENT

Matteuse evangeelium, Markuse evangeelium, Luuka evangeelium, Johannese evangeelium, Apostlite teod, Pauluse kiri roomlastele, Pauluse 1. kiri Korintlastele, Pauluse 2. kiri korintlastele, Pauluse kiri Galaatlastele, Pauluse kiri efeslastele, Pauluse kiri Filiplastele, Pauluse kiri Koloslastele, Pauluse 1. kiri Tessalooniklastele, Pauluse 2. kiri Tessalooniklastele, Pauluse 1. kiri Timoteusele, Pauluse 2. kiri

Timoteusele, Pauluse kiri Tiitusele, Pauluse kiri Fileemonile, kiri Heebrealastele, Jaakobuse kiri, Peetruse 1. kiri, Peetruse 2. kiri, Johannese 1. kiri, Johannese 2. kiri Johannese 3. kiri, Juuda kiri, Johannese ilmutus. Kõik need kirjad on Jumalast inspireeritud olema usu ja elu standardiks. 5

5 2. *Timoteosele 3:16*

3. Apokrüüfid ei ole inspireeritud Jumala Pühast Vaimust

Raamatud, mida kutsutakse apokrüüfideks, ei ole inspireeritud Pühast Vaimust, ning need ei kuulu Piibli kaanonisse. Seega ei oma need mingisugust autoriteeti Jumala koguduses ja neid tuleks käsitleda nii nagu igat teist inimeste poolt kirjutatud raamatut.6

6 *Luuka 24:27, 44; Roomlastele 3:2*

4. Piibel on autoriteet, sest see on Jumala sõna

Piiblit peaks uskuma selle autoriteedi pärast, mis ei toetu ühelegi inimesele ega kirikule vaid Jumalale endale, kes on selle autoriks, ja tema on tõde. Sellepärast tuleb Piiblit kuulda võtta, sest see on Jumala sõna.7

7 2. *Peetruse 1:19-21; 2. Timoteosele 3:16; 2. Tessalooniklastele 2:13; 1. Johannese 5:9*

5. Põhjused, miks me peaksime uskuma Piiblit

Jumala koguduse tunnistus võib meid veenda, et peaksime Piiblit kõrgelt austama. Peale selle annavad järgnevad asjaolud meile selge kinnituse, et Piibel on Jumala sõna:

1. selle sisu taevalisus
2. selle õpetuse vägi
3. selle stiili suursugusus
4. selle kõikide osade omavaheline harmoonia
5. Selle keskne fookus on tuua Jumalale au.
6. selle täielik ilmutus ainsast päästeteest
.. ning paljud muud võrreldamatud omadused ja täiuslikkus

Lõplikus mõttes usume me, et Piibel on Jumala sõna, sest Püha Vaim töötab meie sees, andes sellest tunnistust Piibli kaudu meie südames. 8

6. Piibel on piisav ja täielik

Kõik, mida meil on tarvis teada Jumala aust, meie päästest ja elust, on kas selgelt Piiblis kirja pandud, või sealt loogiliste tõlgenduste kaudu järeldatav. Mitte midagi ei tohiks Piiblile kunagi lisada kas uute Vaimu ilmutuste või inimlike traditsioonide näol. 9 Sellele vaatamata mõistame me, et Piiblis ilmutatu päästvaks mõistmiseks on vaja inimesel Püha Vaimu valgustust. 10 Me tunnustame ka, et teatud asjad ja olukorrad, mis puudutavad Jumala teenistust ja koguduse juhtimist, asjad, mis puudutavad tavalisi inimelulisi ja ühiskondlikke küsimusi, peaks otsustama mõistlikkuse ja kristliku tarkuse kohaselt vastavalt üldistele Piiblis kirjeldatud printsiipidele, mida peaks alati järgima. 11

9 2. *Timoteosele 3:15-17; Galaatlastele 1:8-9*

10 *Johannese 6:45; 1. Korintlastele 2:9-12*

11 *1. Korintlastele 11:13-14; 1. Korintlastele 14:26, 40*

7. Kõik võivad Piibli kaudu päästvat tunnetust ja tarkust omandada. Samas on osad Piibli kohad selgemad kui teised.

Mõned kohad Piiblis on kergemini mõistetavad kui teised, ning samuti mõistavad mõned inimesed Piiblit paremini kui teised. 12 Sellele vaatamata on asjad, mida tuleb päästeks teada, uskuda, ning millele alluda, sedavõrd selgelt mõnes Piibli kohas edasi antud, et nii vähem haritud kui rohkem haritud saavad nendest asjadest piisavalt selgelt tavalise lugemise kaudu aru. 13

12 2. *Peetruse 3:16*

13 *Psalms 19:9; Psalm 119:130*

8. Piiblit tuleks tõlkida, et see oleks kättesaadav kõigile.

Vana testament kirjutati algselt heebrea keeles, mis on juutide emakeel. 14 Uus testament on algselt kirjutatud kreeka keeles, mis oli selle kirjutamise ajal kõige üldlevinum keel. Need testamendid on Jumalast inspireeritud ning tema ettehooldituse järgi läbi ajaloo säilitatud. Seetõttu on need autentsed ning kogudused peaksid vastuoludele lahenduste otsimisel nende poole vaatama. 15 Jumala rahval on õigus ja soov Piiblit lugeda, ning neile on antud ülesandeks Piiblit lugeda Jumala kartuses, 16 ning Piiblit uurida. 17 Kuna kõik rahvad ei räägi neid algseid keeli, milles Piibel algselt kirjutati, tuleks Piiblit tõlkida kõikide rahvaste keeltesse, kuhu Piibel jõudnud on. 18 Nii saab Piibli sõna kõikides

rikkalikult elada, ning kõik saavad Jumalat temale meelepäraselt ülistada, ning et meil oleks lootust kannatlikkuse ja lohutuse läbi, mida Piiblist saame. 19

14 *Roomlastele 3:2*

15 *Jesaja 8:20*

16 *Apostlite tegude 15:15*

17 *Johannese 5:39*

18 *1. Korintlastele 14:6,9,11-12,24,28*

19 *Kolosslastele 3:16; "Roomlastele 15:4 (puudub ingliskeelses versioonis)"*

9. Lõplik standard Piibli tõlgendamiseks on Piibel ise.

Piibel ise on eksimatu standard Piibli tõlgendamiseks. Küsimuste tekkimisel selle kohta, milline on mõne Piibli kirjakohta tõene tõlgendus (tõeseid tõlgendusi on vaid üks), tuleb tõlgendamiseks kasutada kirjakohti, mis on selgemad. 20

20 *2. Peetruse 1:20-21; Apostlite tegude 15:15-16*

10. Piibel on meie lõplik standard ja autoriteet

Piibel, mis on meile antud Püha Vaimu poolt, on meie lõplik standard ja autoriteet, lahendamaks igasuguseid usulisi erimeelsusi, hindamaks kõiki kiriku nõukogude määrusi, ajalooliste kirjutajate arvamusi, inimlikke õpetusi ning indiviidide tõlgendusi. Lõplikud vastused oma usulistele küsimustele leiame alati Piiblist. 21

21 *Matteuse 22:29, 31-32; Efeslaste 2:20; Apostlite tegude 28:23*

Peatükk 2.

Jumalast ja Pühast Kolmainsusest

1 Kes on Jumal (1. osa)

Jumal on ainus elav ja tõeline Jumal. 1 Ta on teistest sõltumatult eksisteeriv 2 ning piiritu ja igavene oma olemuselt ja täiuslikkuselt. Tema olemust suudab mõista ainult tema ise. 3 Jumal on täiuslikult puhas vaim. 4 Ta on nähtamatu ja tal ei ole keha, eraldi osi või muutuvaid emotsioone. Ainult tema on surematu ja ta elab meile kõigile ligipääsmatus valguses. 5 Ta on muutumatu, 6 mõõtmatu, 7 igavene 8 hoomamatu, kõikvõimas, 9 lõppematu igal moel, täiuslikult püha, 10 täiuslikult tark, täielikult vaba ja piiritu. Ta toimib kõiges oma kavandamist mööda, oma muutumatu ja täiuslikult õiglase nõu järgi, 11 iseenda kirkuseks. 12 Ta on täiuslikult armastav, armuline, halastav ja kannatlik. Ta on täis headust ja tõe, andestades nurjatuse, üleastumise ja patu. Ta annab palga neile, kes teda pühendunult otsivad. 13 Samas on Ta täiuslikult õiglane ja hirmuäratav oma kohtumõistmistes. 14 Ta vihkab kõike pattu ja kindlasti ei jäta karistamata neid, kes on süüdi. 16

1 1. Korintlastele 8:4,6; 5. Moosese 6:4

2 Jeremija 10:10; Jesaja 48:12

3 2. Moosese 3:14

4 Johannese 4:24

5 1. Timoteosele 1:17; 5. Moosese 4:15-16

6 Malaki 3:6

7 1. Kuningate 8:27; Jeremija 23:23

8 Psalm 90:2

9 1. Moosese 17:1

10 Jesaja 6:3

11 Psalm 115:3; Jesaja 46:10

12 Õpetussõnad 16:4; Roomlastele 11:36

13 2. Moosese 34:6-7; Heebrialastele 11:6

14 Nehemja 9:32-33

15 Psalm 5:7-8

16 2. Moosese 34:7; Nahum 1:2-3

2. Kes on Jumal (2. osa)

Jumalas endas on kogu elu, 17 kirkus, 18 headus ja õnnistus ning kõik õndsus peitub temas ja kuulub temale.

Ainult tema on iseeneses täiuslik ja kõigist sõltumatu. Ta ei vaja ühtegi tema loodud olendit, ega saa oma au nendelt. 20 Pigem väljendab ta oma au nende kaudu, keda ta on loonud Ainult tema on kogu loodu allikaks. Kõik on temast, tema läbi ja temasse. 21 Ta on täielikult suveräänne kõigi üle, keda ta on loonud, ning teeb nende kaudu või neile, mida iganes ta tahab. 22 Ta näeb kõike avatult ja selgelt. 23 Tema teadmised kõigest on lõpmatud ja eksimatud ning need ei sõltu ühestki loodud olendist. Jumala teadmised ei ole millestki sõltuvad ega ebakindlad. 24 Ta on täiuslikult püha kõigis oma otsustes, tegudes ja käskudes. 25 Ta väärrib inglilt ja inimestelt kogu ülistust, 26 teenimist ja kuulekust, mida nad võlgnevad oma Loojale. Samuti väärrib ta kõike muud, mida Ta neilt nõuab.

17 *Johannese 5:26*

18 *Psalm 148:13*

19 *Psalm 119:68*

20 *Iiobi 22:2-3*

21 *Roomlastele 11:34-36*

22 *Taanieli 4:25, 34-35*

23 *Heebrialastele 4:13*

24 *Hesekieli 11:5; Apostlite tegude 15:18*

25 *Psalm 145:17*

26 *Ilmutuse 5:12-14*

3. Mis on kolmainsus?

Auline ja piiritu Jumal koosneb kolmest isikust: 1) Isa, 2) Sõna või Poeg ja 3) Püha Vaim. 27 Neil kolmel isikul on sama olemus, võim ja igavikulisus. Nad on kõik täielikult Jumal, kuid sellegipoolest on Jumal jagamatu. 28 Isa ei ole sündinud ega kellestki lähtuv. Poeg on igavesti sündinud Isast. 29 Püha Vaim lähtub Isast ja Pojast. 30 Kõik kolm on piiritud ja neil ei ole algust, nii et nad on kõik ainult üks Jumal, kes ei ole jagatud ei loomuses ega olemuses. Kõik kolm isikut on eristatavad mitmete isikupäraste omaduste ja isikutevaheliste suhete poolest. Kolmainuõpetus on aluseks kogu meie osadusesele ja trööstivale toele Jumalas.

27 *1. Johannese 5:7; Matteuse 28:19; 2. Korintlastele 13:14*

28 *2. Moosese 3:14; Johannese 14:11; 1. Korintlastele 8:6*

29 *Johannese 1:14,18*

30 *Johannese 15:16; Galaatlastele 4:6*

Peatükk 3.

Jumala korraldusest

1 Igavikust saati määras Jumal ära kõik, mis juhtub

Jumal on igavesest ajast oma täiusliku tarkuse ja vaba tahtega määranud kõik, mis juhtub. 1 Samas ei ole Jumal patu põhjustaja, ning tal ei ole mingit osa kellegagi tema patus. 2 Jumal ei astu üle oma loodu tahtest. Samuti on olemas teisejärgulised põhjused, mistõttu on inimestel vabadus ja nad teevad tõeliseid otsuseid. Jumala korraldus pigem rajab nendele asjadele aluse. Jumala korraldus demonstreerib tema tarkust, juhtides kõike tema väes ja ustavuses, mis viivad täide seda, mida ta on määranud.

1 *Jesaja 46:10, Efeslastele 1:11; Heebrealastele 6:17; Roomlastele 9:15, 18*

2 *Jaakobuse 1:13; 1 Johannese 1:5*

3 *Apostlite tegude 4:27, 28, Johannese 19:11*

4 *4. Moosese 23:19; Efeslastele 1:3-5*

2. Jumal teab kõike ning Tema teadmine ei põhine passiivsel etteteadmisel

Jumal teab kõike, mis võiks üldse juhtuda. 5 Meil tuleb tõdeda, et Jumal ei ole määranud midagi sellepärast, et ta oma ettenägevuses teadis, et need saavad juhtuma. 6

5 *Apostlite tegude 15:18*

6 *Roomlastele 9:11, 13, 16, 18*

3 Jumal määrab mõned ette päästeks ja jätab mõned nende pattu.

Jumal on otsustanud oma kirkuse ilmutamiseks ette määrata mõned inimesed ja inglid igavesse ellu Jeesuse Kristuse läbi, 7 tema armu kirkuse kiituseks. 8 Jumal jätab teised elama oma pattu, mille tagajärjeks on nende õiglane hukkamõistmine tema aulise õigluse kiituseks. 9

7 *1. Timoteose 5:21; Matteuse 25:34*

8 *Efeslastele 1:5-6*

9 *Roomlastele 9:22-23; Juuda 4*

4 Jumala ettemääramine on isiklik ja muutumatu

Inglid ja inimesed, keda Jumal on ette määranud, on isiklikult ja muutumatult valitud ning ettemääratute hulk on nii kindel, et seda ei saa suuremaks või väiksemaks teha. 10

10 2. Timoteose 2:19; Johannese 13:18

5. Ettemääramine on ilma tingimusteta

Need, kes on ette määratud eluks, valiti Jumala poolt enne maailma rajamist. Ta valis nad vastavalt oma igavesele ja muutumatule eesmärgile ja varjatud nõule, ning tema tahte heameelele. Ta valis nad Kristuses igavese kirkuse jaoks puhtalt oma kingitud armu ja armastuse pärast. 11 Jumala ettemääramise tingimuseks või põhjuseks ei olnud mitte midagi sellist, mis lähtuks inimesest endast. 12

11 Efeslastele 1:4,9,11; Roomlastele 8:30; 2. Timoteose 1:9; 1 Tessalooniklastele 5:9

12 Roomlastele 9:13; Efeslastele 2:5,12

6 Jumal päästab valitud läbi reaalses elus esinevate viiside, meetodite ja situatsioonide.

Jumal on oma valitud kirkuse jaoks ette määranud oma igavese tahte ja täiesti vaba eesmärgi alusel. Samuti on ta ka ette määranud kõik viisid, mille kaudu nad päästetud saavad. 13 Valitud, kes langesid Aadamas, lunastatakse Kristuse poolt, 14 ning kutsutakse tema Vaimu abil ja päästval viisil Kristusesse uskuma, kes tegutseb selleks määratud õigel ajahetkel. Valitud mõistetakse õigeks, lapsendatakse, pühitsetakse, 15 ning neid hoitakse tema väe läbi ja usu kaudu päästeks. 16 Üksnes valitud on Kristuse poolt lunastatud, päästval viisil kutsutud, õigeks mõistetud, lapsendatud ja päästetud. 17

13 1. Peetruse 1:2; 2. Tessalooniklastele 2:13

14 1. Tessalooniklastele 5:9-10

15 Roomlastele 8:30; 2. Tessalooniklastele 2:13

16 1. Peetruse 1:5

17 Johannese 10:26, 17:9, 6:64

7. Valitutel võib olla päästekindlus

Selle suurest mõistatuslikkusest lähtuvalt tuleks õpetust ettemääratusest käsitleda suure ettevaatuse ja hoolega, selleks et inimestel, kes otsivad ja alluvad Jumala tahtele, mis on ilmutatud tema sõnas, võib olla kindlus nende igavikulisest valikust. 18 Sedaviisi käsitledes annab see doktriin meile põhjust

Jumala ülistamiseks, 19 tema imetlemiseks, ning juhib meid tema ees aukartuses ja alandlikkuses seisma. 20 See teeb meid innukaks, ning annab tröösti igähele, kes siiralt evangeeliumile kuuletub. 21

18 *1. Tessalooniklaste 1:4-5; 2. Peetruse 1:10*

19 *Efeslastele 1:6; Roomlaste 11:33*

20 *Roomlaste 11:5-6, 20*

21 *Luuka 10:20*

Peatükk 4.

Loodust

1. Jumal on looja

Jumal Isa, Poeg, ja Püha Vaim nägi alguses heaks, 1 et luua kuue päeva jooksul maailm ja kõik, mis selles on, nii nähtav kui nähtamatu. 2 Ta tegi seda selleks, et näidata oma igavikulise väe aulisust, 3 tarkust ja headust.

1 *Johannese 1:2-3; Heebrialaste 1:2; Iiobi 26:13*

2 *Kolossalaste 1:16; 1. Moosese 1:31*

3 *Roomlaste 1:20*

2. Jumal lõi inimese oma näo järgi, peale seda, kui ta oli teinud kõik muud olendid.

Inimkond loodi meheks ja naiseks, 4 ning neile anti ratsionaalne ja surematu vaim, 5 mis võimaldas neil elada Jumalale. Just selleks olid nad ka loodud. Nad loodi Jumala näo järgi, teadmiste, õigluse ja tõelise pühadusega. 6 Nad loodi Jumala seadusega, mis oli kirjutatud nende südametele, 7 ning võimega seda täita. Kuna nad jäeti aga oma enda tahte vabadesse, mis võis olla muutlik, oli neil võimalik seadusest üle astuda. 8

4 *1. Moosese 1:27*

5 *1. Moosese 2:7*

6 *Koguja 7:29; 1. Moosese 1:26*

7 *Roomlaste 2:14-15*

8 *1. Moosese 3:6*

3. Jumala antud keeld hea ja kurja tundmise puust mitte süüa

Peale seaduse, mis oli nende südametele kirjutatud, said nad ka käsu mitte süüja hea ja kurja tundmise puust. 9 Senikaua kuni nad seda käsku täitsid, olid nad õnnelikus osaduses Jumalaga ning valitsesid loodu üle. 10

9 *1. Moosese 2:17*

10 *1. Moosese 1:26, 28*

Peatükk 5.

Jumalikust ettehooldusest

1. Jumal valitseb kõige üle

Jumal, kes on hea, ning kõikide asjade Looja, kannab, suunab, otsustab ning valitseb 1 defineerimata oma lõpmatu väe ja tarkuse abil iga olendi ja iga asja üle. 2 Ta teeb seda oma täiuslikult targa ning püha ettehoolduse abil eesmärgiks, milleks nad olid loodud. Ta teeb seda oma kõikumatu ettenägelikkuse ja oma muutmatu ning vaba tahtmise nõu järg. See kõik juhib meid ülistama tema tarkuse aulisust, väge, õiglust, lõpmatut headust ning halastust. 3

1 Heebrealastele 1:3; Iiobi 38:11; Jesaja 46:10, 11; Psalm 135:6

2 Matteuse 10:29-31

3 Efeslastele 1:11

2. Algne põhjus ja teisejärgulised põhjused

Kõik asjad leiavad aset muutumatult ja eksimatult, sest Jumal on oma ettenägelikkuses nii määranud. 4 Mitte midagi ei juhtu juhuslikult või väljaspool Jumala ettenägelikkust. 5 Samas on Jumal selle sama ettehoolduse näol määranud ka reaalses ajas ilmuvad teisejärgulised põhjused, mille läbi kõik juhtub. Need juhtuvad vabalt, tingimuslikult, või paratamatult. 6

4 Apostlite tegude 2:23

5 Õpetussõnad 16:33

6 1. Moosese 8:22

3. Jumal kasutab tavaliselt erinevaid vahendeid

Jumal kasutab tavapäraselt oma ettehoolduses erinevaid vahendeid, 7 kuid ta on ka vaba neid mitte kasutama, 8 või tegutsema nende üleselt 9 või ka nende vastu, vastavalt oma äranägemisele.

7 Apostlite tegude 27:31, 44; Jesaja 55:10-11

8 Hoosea 1:7

9 Roomlastele 4:19-21

10 Taanieli 3:27

4. Jumal on suveräänne ka patu üle

Jumala kõikvõimas vägi, tema uurimatu tarkus ja lõputu headus on tema ettehoolditsuses sedavõrd tuntav, et tema suveräänsuse all on ka inimese pattulangemine ning kõik muud inimkonna ja inglite patud. 11 Jumal mitte ainult ei lubanud nendel patustel tegudel juhtuda, vaid Jumal ise piirab, juhib, ning valitseb nende tegude üle oma tarkuses ja väes, 12 et saavutada tema täiuslikult pühi kavatsusi. 13 Selles kõiges tuleneb nende tegude patusus aga üksnes loodult, mitte Jumalalt, sest Jumal on täiuslikult püha ja õiglane ning tema ei saa olla patu autor ega pattu heaks kiita. 14

11 *Roomlastele 11:32-34; 2. Saamueli 24:1; 1. Ajaraamat 21:1*

12 *2. Kuningate 19:28; Psalm 76:11*

13 *1. Moosese 50:20; Jesaja 10:6-7, 12*

14 *Psalm 50:21; 1. Johannese 2:16*

5. Jumal tihti distsiplineerib ja testib oma lapsi.

Täiuslikult tark, õiglane ja armuline Jumal jätab tihti oma lapsed kõiksugustesse kiusatustesse ja nende oma südame patususse, selleks et neid distsiplineerida nende mineviku pattude eest, et neid õpetada tundma ja nägema, kuivõrd peidetult ja tugevalt patused ja petlikud on nende südamed, selleks et õpetada neile alandlikkust. Jumal teeb seda ka selleks, et juhtida oma lapsi rohkem temast sõltuma, et muuta neid ettevaatlikumaks tulevaste kiusatuste suhtes ning ka muudel pühadel ja õiglastel põhjustel. 15

Seepärast, mis iganes juhtub Jumala valitusega, on tema poolt määratud, ning juhtub tema auks ja nende heaks. 16

15 *2. Ajaraamatu 32:25-26, 31; 2. Korintlastele 12:7-9*

16 *Roomlastele 8:28*

6. Jumal kalgistab mõnikord õelaid

On kurje ja jumalakartmatuid inimesi, keda Jumal, kes on õiglane kohtunik, pimestab ja kalgistab nende pattude pärast. 17 Ta mitte ainult ei hoia oma armu neist eemal, läbi mille nad võiksid saada valgustatud ja nende südamed muudetud, 18 vaid vahel võtab ka oma ande neilt ära, mis neil olid, 19 ning paneb nad silmitsi seisma olukordadega, mida nende rikutud loomus kasutab patustamiseks. 20 Ta annab nad ka nende endi himude meeleva, maailma kiusatustesse ning saatana võimusse, 21 nii et nad kalgistavad iseendid olukordades, mida Jumal kasutab teiste inimeste südamete enda poole tõmbamiseks. 22

17 Roomlastele 1:24-26, 28, 11:7-8

18 5. Moosese 29:4

19 Matteuse 13:12

20 5. Moosese 2:30; 2. Kuningate 8:12-13

21 Psalm 81:12-13; 2. Tessalooniklastele 2:10-12

22 2. Moosese 8:15,32; Jesaja 6:9-10; 1. Peetruse 2:7-8

7. Jumala ettehooldatus on eelkõige koguduse jaoks

Jumala ettehooldatus hõlmab kogu loodut üldises mõttes, kuid kitsamas mõttes hoolitseb see eriliselt tema koguduse eest ning juhib kõiki asju selle heaks. 23

23 1. Timoteose 4:10; Aamose 9:8-9; Jesaja 43:3-5

Peatükk 6.

Inimkonna langemisest, patust ja selle karistusest

1. Inimkonna langemine

Jumal lõi inimese õiglaseks ja täiuslikuks ning andis talle õiglase seaduse, mille tulemuseks oleks olnud elu, kui nad oleksid seda pidanud, kuid millest üleastumine ähvardas viia surma 1. Inimene ei jäänud aga kauaks sellesse auväärseesse seisusesse. Saatan, kes kasutas mao kavalust, pettis Eeva ning ahvatles ka Aadamat. Adam astus tahtlikult üle seadusest, mis oli loomisest tema südamesse kirjutatud, ilma et teda oleks sunnitud. Ta sõi keelatud viljast 2. Jumal nägi aga heaks pattulangust oma targa ja püha tahte kohaselt lubada, sest ta oli kavatsenud kasutada Aadama pattu iseenda auks.

1 1. Moosese 2:16-17

2 1. Moosese 3:12-13; 2. Korintlastele 11:3

2. Adam esindas kogu inimkonda

Selle patu tõttu langesid meie esimesed vanemad neile algselt kuulunud õigusest ning osadusest Jumalaga ning meie langesime koos nendega. Sellisel viisil tuli surm kõikidele. 3 Kõik on patust surnud 4 ning täielikult rikutud kogu meie hinges ja ihus. 5

3 Roomlastele 3:23

4 Roomlastele 5:12 jne.

5 Tiituse 1:15; 1. Moosese 6:5; Jeremija 17:9; Roomlastele 3:10-19

3. Pärispatt

Jumala korralduse kohaselt esindasid Adam ja Eeva kogu inimkonda. Nende patu süü sai nende järglaste peale pandud ning nende rikutud loomus kandus edasi ka neile, kes neist loomulikult teel põlvnesid. 6 Inimene on seega nüüd eostatud patust 7, loomu poolest viha laps 8, patu ori, määratud surema 9 ning kogema kõike muud ajalikku ja igavest vaimulikku ja füüsilist viletsust, kui Issand Jeesus neid sellest ei vabasta. 10

6 Roomlastele 5:12-19; 1. Korintlastele 15:21-22,45,49

7 Psalm 51:7; Iiobi 14:4

8 Efeslaste 2:3

9 Roomlastele 6:20, 5:12

10 Heebrealastele 2:14-15; 1. Tessalooniklastele 1:10

4. Kõik patused teod tulenevad pärispatust

Pärispatt, mis muudab meid täielikult võimetuks tegema head, teeb meid vaenulikuks kõige hea suhtes ning sunnib meid tegema kurja, 11 on kõigi sooritatud pattude allikas. 12

11 Roomlastele 8:7; Kolosslastele 1:21

12 Jaakobuse 1:14-15; Matteuse 15:19

5. Neil, kes on uuesti sündinud, on siiski ka rikutud loomus.

Neil, kes on uuesti sündinud, on siiski veel rikutud loomus. 13 Kristuse läbi on kogu meie patt andeks antud ja surmatud, kuid sellegipoolest on meie rikutud loomus ja sellest tulenevad patused teod on ikka tõeliselt ja päriselt patt. 14

13 Roomlastele 7:18,23; Koguja 7:20; 1. Johannese 1:8

14 Roomlastele 7:23-25; Galaatlastele 5:17

Peatükk 7.

Jumala lepingust

1. Jumala päästeplaan hõlmab lepingut

Inimese eraldatus Jumalast on niivõrd suur, et ükski ei ole võimeline pärima elu töotust, kui Jumal selleks ise vabatahtlikult midagi ei tee. Vaatamata sellele käsib Looja kõigil tema poolt loodud mõtlemisvõimega inimestel talle kuuletuda. Jumal on näinud heaks päästa patuseid, kasutades selleks lepingut.

1 *Luuka 17:10; Iiob 35:7,8*

2. Armuleping

Issand arvas heaks teha armuleping, sest inimkond tõi pattu langedes enese peale seaduse needuse. 2 Selles lepingus pakub Jumal Jeese Kristuse läbi patusele elu ja päästet. Selleks et saada päästetud, peavad nad uskuma temasse. 3 Jumal on töotanud anda oma Püha Vaimu neile, kes on määratud igavesele elule, et anda neile võime ja tahe temasse uskuda. 4

2 1. *Moosese 2:17; Galaatlastele 3:10; Roomlastele 3:20-21*

3 *Roomlastele 5:12-19; 1. Korintlastele 15:21-22,45,49*

4 *Rooma 8:3; Markuse 16:15-16; Johannese 3:16*

3. Armulepingu ilmutus

Armuleping on ilmutatud evangeeliumis. See oli alguses ilmutatud Aadamale pääste töötuses läbi naise seemne, 5 ning siis tasapisi, kuniks see sai Uues testamendis ilmutatud kogu täiuses. 6 Selle aluseks on Isa ja Poja vahel tehtud igavene leping, et lunastada valituid. 7 Armuleping on ainus viis, kuidas Aadama järglased on üldse kunagi elu ja õnnist surematust pärinud, sest inimkond on täielikult võimetu Jumala poolt vastu võetud saama nendel alustel, mis kehtisid Aadama ja Jumala vahel enne pattulangust. 8

5 1. *Moosese 3:15*

6 *Heebrealastele 1:1*

7 2. *Timoteosele 1:9; Tiituse 1:2*

8 *Heebrealastele 11:6, 13; Roomlastele 4:1-2; Apostlite tegude 4:12; Johannese 8:56*

Peatükk 8.

Kristusest kui meie vahemehest

1. Jumal valis Jeesuse päästma patuseid

Jumal nägi heaks valida ja määrata Issand Jeesus, tema ainusündinud Poeg, vastavalt tema igavesele eesmärgile ja lepingule nende vahel, et ta oleks:

- vahemees Jumala ja inimeste vahel 1
- prohvet 2
- preester 3
- kuningas 4
- koguduse pea ja päästja 5
- kõigi asjade pärija 6
- kogu maailma kohtumõistja 7

Igavikust saati andis Jumal Jeesusele rahva, kes oleksid tema sugu, ning kes saaksid lunastatud, kutsutud, õigeks mõistetud, pühitsetud ja kirgastatud teatud ajahetkel tema läbi. 8

1 *Jesaja 42:1; 1. Peetruse 1:19-20*

2 *Apostlite tegude 3:22*

3 *Heebrealastele 5:5-6*

4 *Psalm 2:6; Luuka 1:33*

5 *Efeslastele 1:22-23*

6 *Heebrealastele 1:2*

7 *Apostlite tegude 17:31*

8 *Jesaja 53:10; Johannese 17:6; Roomlastele 8:30*

2. Jeesus, Kolmainsuse teine isik

Jumala Poeg on püha Kolmainsuse teine isik ning samuti:

- täielikult ja igavesti Jumal
- Isa kirkuse kiirgus
- Olemuse poolest Isaga võrdne, kes maailma tegi

-Ta hoiab ülal ja juhib kõike, mida Ta tegi

Kui aeg täis sai, võttis ta enese peale inimloomuse ühes kõigega, mis inimlikkuse juurde kuulub, ning inimesele omased nõtrused, välja arvatud patt 9. 10 Ta sündis Pühast Vaimust neitsi Maarja läbi, kui Püha Vaim tuli tema peale ja Kõigekõrgema vägi oli varjuks tema kohal. Ta sündis naisest Juuda suguharust, ning ta oli Aabrahami ja Taaveti järglane Pühakirja järgi. 11 Sedasi said kaks terviklikku, täiuslikku ja üksteisest eristatavat loomust lahutamatult ühendatud ühes isikus. Üks loomustest ei muutunud kunagi teiseks ja need kaks loomust on üksteisest selgelt eristatud. See isik on täielikult Jumal ja täielikult inimene ning samal ajal üks Kristus. Ta on ainukene vahemees Jumala ja inimeste vahel. 12

9 *Johannese 1:14; Galaatlastele 4:4*

10 *Roomlastele 8:3; Heebrialastele 2:14, 16-17, 4:15*

11 *Matteuse 1:22-23*

12 *Luuka 1:27, 31, 35; Roomlastele 9:5; 1. Timoteosele 2:5*

3. Jeesus on vahemees

Issand Jeesus, kelle inimloomus oli ühendatud tema jumaliku loomusega (Poja isik), oli mõõdetamatul viisil pühitsetud ja võitnud Püha Vaimuga. 13 Temas olid kõik tarkuse ja tunnetuse aarded. 14 Isal oli hea meel lasta kogu täiusel temas elada, 15 et tema, kes on püha, veatu, laitmatu, 16 ning täis armu ja tõde, 17 võiks olla täiesti sobilik, et täita vahemehe ja käemehe rolli. 18 Ta ei võtnud seda rolli endale ise, vaid pigem kutsus selleks teda tema Isa, 19 kes andis ka kogu meelevalla ja kohtumõistmise tema kätte ja käskis temal seda täide viia. 20

13 *Psalm 45:8; Apostlite tegude 10:38; Johannese 3:34*

14 *Kolosslastele 2:3*

15 *Kolosslastele 1:19*

16 *Heebrialastele 7:26*

17 *Johannese 1:14*

18 *Heebrialastele 7:22*

19 *Heebrialastele 5:5*

20 *Johannese 5:22, 27; Matteuse 28:18; Apostlite tegude 2:36*

4. Jeesuse lunastustöö

Jeesus võttis vabatahtlikult vastu selle rolli. 21 Selleks et seda täita, sündis ta seaduse alla. 22 Ta täitis seaduse täiuslikult ja kannatas karistust, mille meie oleme ära teeninud, ning mida meie oleksime pidanud taluma ja kannatama. 23 Ta sai tehtud patuks ja needuseks meie eest. 24 Ta talus ääretult tõsisist kurbust oma hinges, ning väga valusaid kannatusi oma ihus. 25 Ta löödi risti ja ta suri, ning ta oli surmavallas, aga ta ihu ei kõdunenud. 26 Kolmandal päeval tõusis ta üles surnuist 27 sama ihuga, milles ta kannatas. 28 Selles ihus läks ta ka üles taevasse, 29 kus ta istub oma Isa paremal käel ja palub meie eest. 30 Ta tuleb tagasi, et selle ajastu lõpul inimkonna üle kohut mõista. 31

21 *Psalm 40:8-9; Heebrialastele 10:5-10; Johannese 10:18*

22 *Galaatlastele 4:4; Matteuse 3:15*

23 *Galaatlastele 3:13; Jesaja 53:6; 1. Peetruse 3:18*

24 *2. Korintlastele 5:21*

25 *Matteuse 26:37, 38; Luuka 22:44; Matteuse 27:46*

26 *Apostlite tegude 13:37*

27 *1. Korintlastele 15:3-4*

28 *Johannese 20:25, 27*

29 *Markuse 16:19; Apostlite tegude 1:9-11*

30 *Roomlastele 8:34; Heebrialastele 9:24*

31 *Apostlite tegude 10:42; Roomlastele 14:9-10; Apostlite tegude 1:11; 2. Peetruse 2:4*

5. Jeesus saavutas lepituse

Oma täiusliku kuulekuse ja enese ohvriks toomise kaudu, ohverdades iseene igavese Vaimu läbi Jumalale, on Issand Jeesus täielikult Jumala õiguse rahuldanud, 32 saavutanud lepituse, ning ostnud igavese pärandi taeva kuningriigis kõigile, kelle Isa on Jeesusele andnud 33

32 *Heebrialastele 9:14, 10:14; Roomlastele 3:25-26*

33 *Johannese 17:2; Heebrialastele 9:15*

6. Jeesus on ka Vana Testamendi pühade päästja

Kristus maksis lunastushinna tegelikkuses pärast lihakssaamist. Samas sai tema lunastuse toime ja vägi osaks valitutele kogu ajaloo jooksul maailma algusest peale. See juhtus töötuste, kujundite ja ohvrite

läbi, mis ilmutasid teda ja seletasid, et ta saab olema seeme, kes purustab mao pea, 34 ning et ta on Tall, kes on tapetud maailma rajamisest saati. 35 Ta on seesama eile, täna ja igeversti. 36

34 *1. Korintlastele 4:19; Heebrialastele 4:2; 1. Peetruse 1:10-11*

35 *Ilmutuse 13:8*

36 *Heebrialastele 13:8*

7. Kristus on vahemehena nii Jumal kui inimene

Vahemehena tegutseb Kristus vastavalt oma kahele loomusele. Mõlemad loomused teevad seda, mis on omane sellele loomusele. Kuna need kaks loomust on ühendatud ühes isikus, siis omistab Piibel mõnikord neid omadusi, mis on kohased ühele loomusele, teisele loomusele, ning see kõik leiab aset ühes isikus. 37

37 *Johannese 3:13; Apostlite tegude 20:28*

8 Kristus päästab täielikult igäühe, kelle eest ta suri

Igäühele, kelle eest Kristus on saavutanud igavese lunastuse, annab ta kindlasti ja efektiivselt sellest temal osa saada. Ta:

palvetab nende eest, 38

ühendab nad iseendaga tema Vaimu abil,

ilmutab neile pääste saladust oma sõnas ja sõna abil,

veenab neid uskuma 39

juhhib nende südameid oma Sõnaga ja Vaimuga, 40

ning võidab kõik vaenlased oma kõikvõimsa väe ja tarkusega. 41

Ta kasutab vahendeid ja viise, mis on täiuslikult kooskõlas tema imelise ja uurimatu valitsemisega.

Kõik see on nõnda tema poolt armu läbi täiesti tasuta kingitud, mitte seetõttu, et ta nägi neis midagi tema armu ärateenivat. 42

38 *Johannese 6:37, 10:15-16, 17:9; Roomlastele 5:10*

39 *Johannese 17:6; Efeslastele 1:9; 1. Johannese 5:20*

40 *Roomlastele 8:9, 14*

41 *Psalm 110:1; 1. Korintlastele 15:25-26*

42 *Johannese 3:8; Efeslastele 1:8*

9 Jeesus on ainus päästja ja vahemees

Jeesus on ainuke vahemees Jumala ja inimkonna vahel. Ta on prohvet, preester ja kuningas Jumala kogudusele. Seda vahemehe rolli ei saa ta kellelegi teisele edasi anda, ei tervenisti ega osaliselt. 43

43 1. Timoteosele 2:5

10 Jeesus on prohvet, preester ja kuningas

Nende rollide arv ja iseloom on vajalik. Me vajame teda prohvetina meie teadmatuse tõttu. 44 Me vajame teda preestrina, et lepitada meid, ning seada meid Jumala ette talle meelepärasena, kuna me oleme võõrdunud Jumalast, ning oleme ebatäiuslikud isegi oma parimas teenimistöös Jumalale. 45 Me vajame teda kui kuningat, et meid veenda, alistada, kütkestada, päästa ja hoida tema taevase kuningriigi jaoks, ning et päästa ja hoida meid meie vaimulike vaenlaste eest, kuna meie oleme vaenulikud ja täiesti võimetud pöörduma Jumala poole. 46

44 Johannese 1:18

45 Koloslastele 1:21; Galaatlastele 5:17

46 Johannese 16:8; Psalm 110:3; Luuka 1:74-75

Peatükk 9.

Tahte vabadusest

1. Inimesel on loomupärane vabadus. See tähendab, et me ei käitu sundluse või loodusliku vajaduse alusel.

Jumal on andnud inimesele tahte loomupärase vabadusega ning võime käituda vastavalt valikule. Valik ei ole sunnitud ja inimene ei tee head või kurja meis peituvate sisemiste omaduste tõttu.¹

1 Matteuse 17:12; Jakoobuse 1:14; 5. Moosese 30:19

2. Aadamal oli võime valida head

Inimesel oli enne pattulangemist vabadus ja võimekus valida ja teha seda, mis on Jumalale meelepärane. 2 Patuta olek ei olnud aga garanteeritud ning inimesele oli võimalik ka sellest olukorrast langeda.

2 Koguja 7:29

3 1. Moosese 3:6

3. Pärast pattulangust kaotas inimene võime valida head

Pattu langedes kaotas inimene võime valida head seoses sellega, mis puutub päästesse. 4 Oma loomulikus olekus on inimene täielikult vastu kõigele heale ning surnud patus. 5 Omaenese jõust on inimene võimetu ennast muutma või valmistama end pöördumiseks. 6

4 Roomlastele 5:6, 8:7

5 Efeslastele 2:1, 5

6 Tiituse 3:3-5; Johannese 6:44

4. Pöördumise tulemuseks on võime valida head

Jumal vabastab inimese tema loomule omasest aheldatusest patule sel hetkel, kui ta inimese pöörab ja ta armu seisusesse toob. 7 Jumal võimaldab inimesel teha ja valida vabalt neid asju, mis on vaimulikult head. Ta teeb seda üksnes oma armu läbi. 8 Sellele vaatamata jääb inimesse ka osa temale loomulikust rikutusest ning seetõttu ei vali inimene üksnes head vaid ka kurja. 9

7 Koloslaste 1:13; Johannese 8:36

8 Filiplastele 2:13

9 Roomlastele 7:15,18-19, 21, 23

5. Täiuslik võime teha head tuleb, siis kui jõuame kirkusesse.

Inimene saab võimeliseks valima täiuslikult ja muutumatult üksnes head siis, kui ta jõuab kirkusesse.

10

10 Efeslastele 4:13

Peatükk 10.

Päästvast kutsest

1. Jumal kutsub valitud nii, et nad saavad päästetud

Jumal kutsub tema enda määratud ajal oma valitud, keda ta on ette määranud eluks, 1 võttes nad välja nende sünnipärasest surma ja patu seisundist, tõstes nad Jeesuse Kristuse läbi armust päästele. Ta kutsub nad läbi oma sõna ja Vaimu, nii et nad saavad päästetud. 2 Ta valgustab nende mõistust vaimulikult ja päästvalt, nii, et nad saavad aru Jumala asjadest. 3 Ta võtab ära nende kivised südamed ning annab neile lihast südamed. 4 Ta uuendab nende tahet ning annab neile oma kõikvõimsa väega soovi, et teha head. Ta tõmbab nad vastupandamatult Jeesuse Kristuse juurde, 5 nii et nad tulevad vabalt, oma enda tahtest, sest Jumal on andnud oma armust neile tahte tema juurde tulla. 6

1 Roomlastele 8:30, 11:7; Efeslastele 1:10, 11; 2 Tessalooniklastele 2:13,14

2 Efeslastele 2:1-6

3 Apostlite tegude 26:18; Efeslastele 1:17-18

4 Hesekeeli 36:26

5 5. Moosese 30:6; Hesekeeli 36:27; Efeslastele 1:19

6 Psalm 110:3; Ülemlaul 1:4

2. Päästev kutse on tingimusteta

Päästev kutse tuleneb üksnes Jumala vabast ja erilisest armust, mitte millestki, mida Jumal võiks kellestki ette näha, või kellegi enda väest või võimekusest. 7 Inimesed on täielikult passiivsed ning surnud nende pattudes, kuniks nad tehakse elavaks läbi Püha Vaimu. 8 Pärast seda kui ta on tehtud elavaks, antakse inimesele võimekus Jumala kutsele vastata ning omaks võtta seda armu, mida talle selles kutses pakutakse. See vägi, mis võimestab nad Jumala kutsele vastama, on seesama, mis tõstis Kristuse surmast tagasi ellu. 9

7 2. Timoteosele 1:9; Efeslastele 2:8

8 1. Korintlastele 2:14; Efeslastele 2:5; Johannese 5:25

9 Efeslastele 1:19-20

3. Valitud imikud saavad Kristuse poolt muudetud ning päästetud.

Valitud imikud, kes surevad, saavad Kristuse ja Vaimu läbi muudetud ning päästetud, 10 kes teeb oma tööd seal, kus tema tahab, sellisel viisil ja ajal, mil tema heaks arvab. 11 Seesama kehtib kõikide valitute suhtes, keda ei ole võimalik välise sõna kuulutamise kaudu kutsuda.

10 *Johannese 3:3, 5-6*

11 *Johannese 3:8*

4. Need, kes ei ole valitud, ei tule Kristuse juurde ega saa päästetud

Need, kes ei ole valitud, võivad osa saada kutsest, mida Sõna kuulutuse läbi pakutakse, ning isegi kogeda teatud vaimu tööd nende südames. 12 Sellegipoolest nad aga ei tule, ega saagi tulla Kristuse juurde või saada päästetud, sest Isa ei ole neid päästvalt tema juurde tõmmanud. 13 Veelgi võimatum on päästet kogeda neil, kes Kristluse sõnumit ei ole kunagi kuulnud, kuitahes innukalt nad oma elusid vastavalt oma religioonile või loodu kuulutuse kohaselt ka seavad. 14

12 *Matteuse 22:14, 13:20-21; Heebrealastele 6:4-5*

13 *Johannese 6:44-45, 65; 1. Johannese 2:24-25*

14 *Apostlite tegude 4:12; Johannese 4:22, 17:3*

Peatükk 11.

Õigeksmõistmisest

1. Õigeksmõistmine on andestuse ja õiguse arvestamine

Kõiki, keda Jumal päästvalt kutsub, tema ka vabalt õigeks mõistab. 1 Jumal ei mõista inimesi õigeks neid iseenestest õigeks tehes, vaid neile andeks andes ning arvestades ja neid vastu võttes kui õigeid. 2 Õigeksmõistmine ei sõltu sellest, mida nad ise endi sees või endi poolt on teinud, vaid see põhineb ainult Kristusel. 3

Õigeksmõistmine ei anna neile usku, uskumise tegu, või mistahes muud evangeeliumile kuulekust nende õigusena. See arvestab neile Kristuse aktiivse kuulekuse tervele seadusele, ning tema passiivse kuulekuse tema surmas nende terveks ja ainsaks õiguseks usust. 4 See usk ei ole inimesest endast, vaid on Jumala and. 5

1 Roomlastele 3:24, 8:30

2 Roomlastele 4:5-8, Ef 1:7

3 1. Korintlastele 1:30-31, Roomlastele 5:17-19

4 Filiplastele 3:8-9; Efeslastele 2:8-10

5 Johannese 1:12, Roomlastele 5:17

2. Õigeksmõistmine toimub vaid usu läbi

Õigeksmõistmise ainus vahend on usk, mis võtab vastu Kristuse ja toetub tema õigusele. 6 Samas ei ole usk kunagi ükski, vaid kaasneb alati kõikide teiste päästvate voorustega. Usk ei ole kunagi surnud, vaid on tegev armastuse läbi. 7

6 Roomlastele 3:28

7 Galaatlastele 5:6, Jaakobuse 2:17, 22, 26

3. Kristus täidab täielikult Jumala õiglust

Kristus maksis täielikult õigeksmõistetute patuvõla oma kuulekuse ja surma läbi. Kui Kristus ohverdas ennast meie eest, valades oma vere ristil ja kandes meie eest karistuse, mida me oleme ära teeninud, siis Kristus rahuldab Jumala õiguse meie eest õigel, tõelisel ja täielikul viisil. 8 Nende õigeksmõistmine on üksnes tema vabast armust, sest Kristus anti neile Isa poolt, ning Jumal võttis vastu Kristuse kuulekuse

nende eest, ning ei arvestanud midagi neis enestes. 9 Sellisel viisil saab Jumal oma range õigluse ja rikkaliku armu läbi patuste õigeksmõistmises austatud. 10

8 Heebrealastele 10:14; 1. Peetruse 1:18-19; Jesaja 53:5-6

9 Roomlastele 8:32; 2 Korintlastele 5:21

10 Roomlastele 3:26; Efeslastele 1:6-7, 2:7

4. Õigeksmõistmist ei toimu, kuni seda meile ei omistata

Jumal on igavikust alates määranud, et kõik valitud saavad õigeks mõistetud, 11 ning Kristus suri ettenähtud ajal nende pattude eest, ning tõusis üles nende õigeksmõistmiseks. 12 Samas ei mõisteta neid õigeks enne, kui selleks ettenähtud ajal Püha Vaim neile Kristust omistab. 13

11 Galaatlastele 3:8, 1. Peetruse 1:2, 1. Timoteose 2:6

12 Roomlastele 4:25

13 Kolosslastele 1:21-22, Tiituse 3:4-7

5. Õigeksmõistetud saavad samas ikka pattu teha

Jumal andestab jätkuvalt ja järjepidevalt õigeksmõistetute patte. 14 Nad ei saa mitte kunagi ära langeda neile antud õigeksmõistetud seisusest, 15 kuid nad võivad oma pattude pärast langeda Jumala isaliku meelehärmi alla. 16 Kui see juhtub, siis ei anna Jumal tagasi neile oma palge valgust, enne kui nad ei ole endid alandanud, küsinud andestust, ning oma usku ja meelearandust uuendanud. 17

14 Matteuse 6:12, 1 Johannese 1:7, 9

15 Johannese 10:28

16 Psalm 89:31-33

17 Psalm 32:5, Psalm 51, Matteuse 26:75

6. Õigeksmõistmine oli sama Vanas Testamendis

Usklike õigeksmõistmine Vanas Testamendis oli kõigiti ja täielikult sama kui usklike õigeksmõistmine Uues Testamendis. 18

18 Galaatlastele 3:9; Roomlastele, 4:22-24

Peatükk 12.

Lapseks võtmisest

1. Lapseks saamise õnnistus

Jumal on andnud oma ainsas Pojas Jeesuses Kristuses ja tema pärast kõikidele neile, kes on õigeks mõistetud, armu saada Jumala lapseks. 1 Jumala lapsele saavad osaks mitmesugused eesõigused: 2 tema nimi pannakse nende peale, 3 nad saavad lapseõiguse Vaimu, 4 neile on julge ligipääs armutrooni ette, nad saavad hüüda: “Abba Isa,” 5 nende peale halastatakse, 6 nad on kaitstud, 7 nende vajadused kaetakse, 8 Isa distsiplineerib neid nagu oma lapsi, 9 neid ei heideta kunagi kõrvale, 10 ning nad on lunastuspäevaks pitseriga kinnitatud, 11 kuni nad pärivad tõotused kui igavese pääste pärijad. 12

1 *Efeslastele 1:5; Galaatlastele 4:4-5*

2 *Johannese 1:12; Roomlastele 8:17*

3 *2. Korintlastele 6:18; Ilmutuse 3:12*

4 *Roomlastele 8:15*

5 *Galaatlastele 4:6; Efeslastele 2:18*

6 *Psalm 103:13*

7 *Õpetussõnad 14:26; 1. Peetruse 5:7*

8 *Heebrealastele 12:6*

9 *Jesaja 54:8-9*

10 *Nutulaulud 3:31*

11 *Efeslastele 4:30*

12 *Heebrealastele 1:14; 6:12*

Peatükk 13.

Pühitsusest

1. Kõik, kes on päästetud, taotlevad pühitsust. Kõik, kes on ühendatud Kristusega, päästvalt kutsutud, ning uuesti sündinud ühes uue südame ja vaimuga, mis loodi neis Kristuse surma ja ülestõusmise läbi, on Kristuse saavutatu läbi ka pühitsetud nii väliselt kui isiklikult 1. Nad saavad pühitsetud tema Sõna ja Vaimu läbi, kes neis elab. 2 Pühitsuse kaudu saab kogu patu vägi hävitatud 3 ning selle erinevad himud saavad järjest enam nõrgestatud ja surmatud. 4 Need, kes saavad pühitsetud, saavad järjest enam elavaks tehtud ja tugevdatud kogu päästvas armus, et taotleda tõelist pühadust, ilma milleta ei saa keegi Issandat näha. 6

1 *Apostlite toed 20:32; Roomlastele 6:5-6*

2 *Johannese 17:17; Efeslastele 3:16-19; 1. Tessalooniklastele 5:21-23*

3 *Roomlastele 6:14*

4 *Galaatlastele 5:24*

5 *Kolosslastele 1:11*

6 *2. Korintlastele 7:1; Heebrealastele 12:14*

2. Pühitus ei lõppe meie elu jooksul

See pühitus leiab aset terves inimese olemuses, 7 kuid see on ebatäiuslik siinse elu jooksul, kuna rikutuse järelejäänud jäljed on alles kõikjal uskliku sisemuses. 8 Seepärast toimub pidev ja lõppematu sõda; lihahimud sõdivad Vaimu vastu ja Vaim liha vastu. 9

7 *1. Tessalooniklastele 5:23*

8 *Roomlastele 7:18,23*

9 *Galaatlastele 5:17; 1. Peetruse 2:11*

3. Usklikud kasvavad pühtisuses

Kuigi selles sõjas võib usklikes järeljäänud rikutus mõnikord nende üle mõneks ajaks võitu saada, võidab siiski uuestisündinud osa usklikes, kuna Kristuse pühitsev Vaim varustab neid pidevalt jõuga. 11 Seepärast kasvavad pühad armus ja saavad järjest pühamaks Jumala kartuses. Nad taotlevad taevalist elu evangeeliumi kuulekuses kõigile käskudele, mida Kristus kui Pea ja Kuningas on neile andnud oma Sõnas. 12

10 *Roomlastele 7:23*

11 *Roomlastele 6:14*

12 *Efeslastele 4:15-16; 2. Korintlastele 3:18, 7:1*

Peatükk 14.

Päästvast usust

1. Usu suhe Sõnaga ja teiste viisidega

Valitutele antakse võime uskuda oma hinge päästmiseks armust kingitud usu läbi. See usk on Kristuse Vaimu töö tulemus nende südames, 1 ning on tavaliselt Sõna kuulutamise tulemus. 2 Samuti kasvab ja tugevneb see ristimise, püha õhtusöömaja, palve ja teiste viiside kaudu, mille Jumal on määranud. 3

1 2. Korintlastele 4:13; Efeslastele 2:8

2 Roomlastele 10:14, 17

3 Luuka 17:5; 1. Peetruse 2:2; Apostlite tegude 20:32

2. Usu olemus

Selle usu abil usuvad kristlased, et kõik, mida Sõna ilmutab, on tõsi, ning see omab Jumala enda meelevalda. 4 Nad märkavad, et Sõna on erilisem kui kõik teised kirjutised ja asjad siin maailmas, 5 kuna see õpetab meile:

-Jumala kirkust, mis avaldub tema omadustes

-Kristuse imelisust, mis avaldub tema loomuses ja tema teenistuses (*vt pt 8, lõik 10*)

-Püha Vaimu väge ja täiust tema tegevuses

Usk võimaldab neil oma hinged selle tõe hoolde usaldada, mida nad usuvad. 6

Nad vastavad erinevalt erinevate kirjakohtade sisule, ning kuuletuvad käskudele, 7 värisevad hoiatuste ees, 8 ning võtavad vastu Jumala töötused praeguseks ja tulevaseks eluks. 9 Päästva usu põhilised teod on otseselt seotud Kristusega: nõustumine, vastuvõtmine, üsknes temale toetumine õigeksmõistmiseks, pühitsuseks ja igaveseks eluks. Nad teevad seda armulepingu kaudu. 10

4 Apostlite tegude 24:14

5 Psalm 19:8-11, 119:72

6 2. Timoteose 1:12

7 Johannese 15:14

8 Jesaja 66:2

9 Heebrealastele 11:13

10 *Johannese 1:12; Apostlite tegude 16:31; Galaatlastele 2:20; Apostlite tegude 15:11*

3. Usklikud jäävad lõpuks usus püsima

Kuigi see usk võib olla kas nõrk või tugev, on see oma olemuselt erinev ajutiste usklike usust, ning neile osaks saavast üldisest armust, nii nagu seda on kõik päästev arm. See on nõnda isegi siis, kui see usk on väga nõrk. 12 Seepärast saab sellele usule osaks võit, kuigi seda võidakse rünnata ja nõrgestada. 13 Paljudes usklikes kasvab see täielikuks veendumuseks Kristuse läbi, 14 kes on meie usu alustaja ja täidesaatja. 15

11 *Heebrealastele 5:13-14; Matteuse 6:30; Roomlastele 4:19-20*

12 2. *Peetruse 1:1*

13 *Efeslastele 6:16; 1. Johannese 5:4, 5*

14 *Heebrealastele 6:11, 12; Kolosslastele 2:2*

15 *Heebrealastele 12:2*

Peatükk 15.

Meeleparandusest eluks ja päästeks

1. Päästev kutse viib meeleparandusse

Mõned valitud pöörduvad hiljem oma elu jooksul ning nad on elanud mõnda aega oma loomulikus seisundis, teenides erinevaid patuseid naudinguid. Kui Jumal neid päästele kutsub, siis annab ta neile meeleparanduse eluks. 1

1 *Tiituse 3:2-5*

2. Usklikud saavad uuendatud meeleparanduse kaudu

Ei ole ühtegi inimest, kes teeb head ega tee pattu. 2 Isegi parimad võivad langeda ränkadesse pattudesse ja üleastumistesse, kuna neis olev rikutus on nii tugev ja petlik, ning kuna kiusatusi on nii palju. Armulepingus on Jumal oma halastusest andnud pattu langenud usklikele uuenduse meeleparanduse läbi päästeks. 3

2 *Koguja 7:20*

3 *Luuka 22:31-32*

3. Meeleparanduse olemus

See päästev meeleparandus on evangeeliumiga kaasnev arm, 4 mille kaudu need, kes on saanud teadlikuks oma patu kurjusest, alandavad endid Jumalale meelepärase kurvastusega, vihaga oma patu vastu, ning enese hukkamõistmisega usu läbi Kristusesse. 5 Nad paluvad andestust ja armu jõudu, et Vaimu väe abil Jumala ees käia, püüdes kõigiti talle meeldida. 6

4 *Sakarja 12:10; Apostlite tegude 11:18*

5 *Hesekieli 36:31; 2. Korintlastele 7:11*

6 *Psalm 119:6, 128*

4. Usklikud peaksid meelt parandama pattudest, millest nad on teadlikud

Usklikud peaksid meelesparandust jätkama surma ihu olemasolu ja selle tegevuse tõttu terve oma elu jooksul. Seepärast on nende kohus meelt parandada konkreetsetest pattudest, millest nad teadlikud on. 7

7 Luuka 19:8; 1. Timoteosele 1:13, 15

5. Jumal hoiab usklikke ära langemast sõnakuulutse läbi, mis kutsub meelesparandusele

Jumal hoiab usklikke päästetuina armulepingus Kristuse kaudu. Kuigi iga patt väärrib inimese hukatusse saatmist, 8 ei ole ükski patt nii suur, et see tooks hukatuse neile, kes meelt parandavad. 9 Seetõttu on pidev meelesparanduse kuulutamine vajalik.

8 Roomlastele 6:23

9 Jesaja 1:16-18, 55:7

Peatükk 16.

Headest tegudest

1. Heade tegude tegemine on kuulekus Jumala sõnale.

Head teod on ainult need, mida Jumal on Piibli meil käskinud teha. 1 Head teod ei ole aga need, mida Piiblis ei ole kästnud teha, näiteks nagu teod, mida inimesed teevad pimedast agarusest, mis võivad väliselt näida olevat tehtud heade kavatsustega. 2

1 *Miika 6:8; Heebrealastele 13:21*

2 *Matteuse 15:9; Jesaja 29:13*

2. Head teod on usu vili

Head teod, mis on tehtud kuulekuses Jumala käskudele, on märk või tõestus õigest ja elavast usust. Neid tegusid tehes, usklikud:

-väljendavad oma tänu 4

-tugevdavad oma päästekindlust 5

-ehitavad üles kaasusklikke

-kuulutavad evangeeliumi 6

-annavad vastust neile, kes on usu vastu

-toovad au Jumalale 7

Usklikud on Jumala teos, loodud heade tegude tegemiseks. 8 Need head teod kannavad vilja, mis juhib pühadusse ning selle tulemus on igavene elu. 9

3 *Jaakobuse 2:18, 22*

4 *Psalm 116:12-13*

5 *1. Johannese 2:3; 2. Peetruse 1:5-11*

6 *Matteuse 5:16*

7 *1. Timoteosele 6:1; 1. Peetruse 2:15; Fileemoni 1:11*

8 *Efeslastele 2:10*

9 *Roomlastele 6:22*

3. Vägi teha häid tegusid tuleb Vaimult

Meie vägi ja võimekus teha häid tegusid ei tulene meist endist, vaid täielikult Kristuse Vaimust. 10 Selleks, et teha häid tegusid, vajame me usklikena peale selle armu, mis meile juba antud on, ka Püha Vaimu aktiivset sekkumist. Püha Vaim peab meile tahtet teha tema meele järgi. 11 Samas ei tohi me arvata, et me ei pea täitma oma kohust muidu kui mingi spetsiaalse tunnetatava Vaimu juhtimise ajal. Vastupidi, me peaksime olema innukad ergutama üles seda Jumala armu, mis meis on. 12

10 *Johannese 15:4-5*

11 *2. Korintlastele 3:5; Filiplastele 2:13*

12 *Filiplaste 2:12; Heebrialaste 6:11, 12; Jesaja 64:7*

4. Isegi täiuslikem võimalik kuulekus jääb vajaka

Need, kes kuuletuvad siin elus Jumala sõnale kõrgemal võimalikul määral, on ikkagi Jumala sõna nõutavast perfektsusest niivõrd kaugel, et nad mitte kuidagi ei küündi selleni, milleks Jumala seadus neid nõuab. 13

13 *Iiobi 9:2-3; Galaatlastele 5:17; Luuka 17:10*

5. Meie head teod ei saa meile igavest elu või andeksandmist välja teenida.

Me ei saa andeksandmist ja igavest elu isegi oma kõige paremate tegudega Jumala ees välja teenida, sest meie ja Jumala vahel on mõõdetamatu vahemaa, ning meie teod on liiga suurel määral ebaproportsioonis selle auga, mis on tulemas. Me ei saa oma tegudega ei panustada oma päästesse, ega maksta Jumala ees oma endiste pattude võlga. 14 Kui oleme teinud kõik, mis me saame, oleme täitnud

vaid oma kohust, ning oleme kõlbmatud sulased. Meie head teod on head, sest need tulenevad Jumala vaimust. 15 Kuna need on tehtud aga meie poolt, on neis siiski nii palju nõrkust ja ebatäiuslikkust, et need ei suuda taluda Jumala ranget kohtumõistmist. 16

14 *Roomlastele 3:20; Efeslastele 2:8-9; Roomlastele 4:6*

15 (*Luuka 17:10 lisatud*); *Galaatlastele 5:22-23*

16 *Jesaja 64:6; Psalm 43:2*

6. Jumal võtab meie head toed vastu

Kuna usklikud on Kristuse läbi vastu võetud, on ka nende head teod temas vastu võetud. 17 Meie head teod ei ole Jumala ees aga täiuslikud. Sellegipoolest on tal hea meel neist tegudest ning ta tasub siirusest tehtu, isegi kui need on tehtud läbi paljude nõrkuste ja ebatäiuslikkuse, sest ta vaatab nende peale läbi oma Poja. 18

17 *Efeslastele 1:5; 1. Peetruse 1:5*

18 *Matteuse 25:21, 23; Heebrialastele 6:10*

7. Isegi head teod, mida uskmatud teevad, on patused.

Uskmatute tehtud teod võivad olla Jumala käskude järgi ja kasulikud neile endile ja teistele. 19 Sellegipoolest ei ole need tehtud aga õigel viisil Piibli sõna järgi, sest need ei ole tehtud usu läbi puhtaks pestud südamest. 20 Samuti ei ole need tehtud õigel eesmärgil, mis on Jumala au. 21 Need teod on seetõttu patused, ega saa olla Jumala meele järgi. Need teod ei saa teha inimest sobilikuks Jumala armu vastu võtma. 22 Samas kui uskmatud häid tegusid ei tee, on see neile veelgi rohkem patuks ja Jumalale meelehärmiks. 23

19 *2. Kuningate 10:30; 1. Kuningate 21:27, 29*

20 *1. Korintlastele 13:1; 1. Moosese 4:5; Heebrialastele 11:4,6*

21 *Matteuse 6:2,5*

22 *Aamos 5:21-22; Roomlastele 9:16; Tiituse 3:5*

23 *Iobi 21:14-15; Matteuse 25:41-43*

Peatükk 17.

Pühade püsijäämisest

1. Jumal hoiab usklike usku

Need, keda Jumal on vastu võtnud oma armsas Pojas, neid päästvalt kutsunud, oma Vaimu abil pühitsenud, kellele Jumal on andnud oma valitute kalli usu, ei saa täielikult ega lõplikult armust ära langeda. Nad jäävad püsima kuni lõpuni ning on igavesti päästetud, kuna Jumala ande ja kutsumist ei saa tagasi võtta. Jumal tugevdab oma andide ja kutsete kaudu neis usku, meeleparandust, armastust, rõõmu, lootust ja kõike Vaimu poolt kingitud armu, mille tulemuseks on surematus. 1 Kuigi neid võib tabada palju torme ja veeuputusi, ei saa need tormid ja veevood kunagi neid eemaldada aluselt ja kaljult, kus nad on kinnitatud usu läbi. Samas võib nende kogemus Jumala valguse ja armastuse nägemisest hägustuda mõneks ajaks uskmatus ja saatana kiusatuste kaudu. 2 Jumal jääb siiski samaks ning kindel on see, et Jumala vägi hoiab neid päästeks, et nad võiksid olla Jumalale ostetud ja talle kuuluda. Jumal ju märkis nad oma peopesadesse ja kirjutas nende nimed eluraamatusse igavikust saati.

3

1 *Johannese 10:28-29; Fileemonile 1:6; 2. Timoteosele 2:19; 1. Johannese 2:19*

2 *Psalm 89:32-33; 1. Korintlastele 11:32*

3 *Malaki 3:6*

2. See, et me jääme püsima, on Jumala and

Pühade usus püsijäämine ei sõltu nende vabast tahtest, vaid see põhineb:

-Jumala valiku muutumatusel 4

-valikul, mis tuleneb Jumal Isa muutumatust armastusest, mida ta meile kingib

-Jeesuse Kristuse saavutatul ja tema eestpalvetel meie eest ning meie ühendusel temaga 5

-Jumala vandel 6

-tema Vaimu meis elamisel

-Jumala seemnel neis 7

-armulepingu olemusel 8

Kõik need asjad tagavad selle, et Jumal hoiab pühasid kindlasti ja kõikumatult.

4 *Roomlastele 8:30, 9:11, 16*

5 Roomlastele 5:9-10; Johannese 14:19

6 Heebrialastele 6:17-18

7 1. Johannese 3:9

8 Jeremija 32:40

3. Usklikud võivad langeda tõsisesse pattu, kuid üksnes ajutiselt

Usklikud võivad langeda tõsisesse pattudesse ja neis elada mõnda aega, kuna neid tabavad saatanast saadetud ja maailmast tulenevad kiusatused. Samuti kuna neis olev rikutus on nii valdav või kuna nad on hooletud vastu võtma seda armu, mis hoiaks neid ära langemast. 9 Selles seisundis:

-kogevad nad, et Jumalal pole neist heameelt ning et nad kurvastavad tema Püha Vaimu 10

-neile kuuluv arm ja sellega kaasnev rahu on pärsitud 11

-nende süda on kõva ja nende südametunnistus on haavatud 12

-nad teevad teistele haiget

-nad toovad ajutise kohtu enda peale 13

Siiski uuendavad nad oma meeleparandust ja jäävad püsima kuni lõpuni usu läbi Kristusesse Jeesusesse. 14

9 Matteuse 26:70, 72, 74

10 Jesaja 64:5; Efeslaste 4:30

11 Psalm 51:12, 14

12 Psalm 32:3-4

13 2. Saamueli 12:14

14 Luuka 22:32, 61, 62

Peatükk 18.

Veendumusest armust ja päästest

1. Tõelistel usklikel võib olla veendumus oma päästest

Kuigi ajutiselt uskujad ja muud uuesti sündimata inimesed võivad ennast petta valelootustega ja lihalike ettekujutustega, et neile kuulub Jumala heakskiit, ning et nad on päästetud, siis hävivad nende lootused sellele vaatamata. 1 Kes aga tõepoolest usuvad Issandasse Jeesusesse ja siiralt teda armastavad ning kes püüavad käia hea südametunnistusega tema ees, võivad siinses elus omada täielikku veendumust, et nad on Jumala armus, ja nad võivad kiidelda Jumala kirkuse lootuse üle. 2 See ei jäta neid eales häbisse. 3

1 *Iiobi 8:13-14; Matteuse 7:22-23*

2 1. *Johannese 2:3, 3:14, 18, 19, 21, 24, 5:13*

3 *Roomlastele 5:2, 5*

2. Veendumus päästest ei ole ebakindel

See kindlus ei ole lihtsalt ettekujutatud või tõenäoline veendumus, mis põhineb ekslikul lootusel, vaid see on eksimatu usuveendumus, 4 mis põhineb:

-Kristuse verel ja õigusel, mida evangeelium meile näitab 5

-Vaimu sisemisel tõestusel ja tema poolt meile kingitud armul, mille kohta on antud tõotused. 6

- Tunnistusel, mida lapseõiguse Vaim meile annab, ning kes ühes meie vaimuga tunnistab, et me oleme Jumala lapsed 7

Üks selle veendumuse viljadest on see, et meie südamed on hoitud alandlikud ja pühad. 8

4 *Heebrealastele 6:11, 19*

5 *Heebrealastele 6:17-18*

6 2. *Peetruse 1:4-5, 10-11*

7 *Roomlastele 8:15-16*

8 1. *Johannesse 3:1-3*

3. Veendumuse saamine võib võtta aega

See eksimatu veendumus ei ole selline oluline osa usust, mida usklikud alati täielikult kogevad. Tõelised usklikud võivad oodata kaua ja võidelda paljude raskustega, enne kui nad kogevad täielikku veendumust. 9 Kui Vaim aga võimaldab neil teada, mida Jumal neile kinkinud on, siis võivad nad omandada täieliku veendumuse, kasutades neile kingitud abi õigesti ilma erakordse ilmutuseta. 10 Seepärast on kõigi usklite kohustus olla täielikult hoolas, et kinnitada oma kutsumine ja äravalimine, nii et nende südamed võiksid kasvada rahus ja rõõmus, mis on Pühas Vaimus ning armastuses ja tänulikkuses Jumala vastu, samuti ka tugevuses ja rõõmsameelsuses, täites kuulekusega kaasas käivaid kohustusi. 11 Seega ei muuda veendumus päästest inimesi hooletuks. 12

9 *Jesaja 50:10; Psalm 88; Psalm 77:1-13*

10 1. *Johannese 4:13; Heebrealastele 6:11-12*

11 *Roomlastele 5:1-2, 5, 14:17; Psalm 119:32*

12 *Roomlastele 6:1-2; Tiituse 2:11-12, 14*

4. Veendumust, mis ära kaob, on võimalik tagasi saada

Tõeliste usklite päästekindlus võib mitmel viisil kõikuma hakata, või muutuda nõrgemaks ning mingiks ajaks ära kaduda.

Mõned põhjused selleks võivad olla:

-hooletus veendumuse säilitamises 13

-mingisse pattu langemine, mis haavab südametunnistust ning kurvastab Vaimu 14

-mingi ootamatu ja tugev kiusatus 15

-see kui Jumal võtab ära oma palge valguse ja kui ta laseb isegi neil, kes teda kardavad, käia pimeduses ja kaotada valguse 16 Siiski pole nad kunagi täiesti ilma

-Jumala seemneta 17

-usueluta 18

-armastuseta Kristuse ja kaasusklike vastu

-südamesiiruseta

-kohustuse tundeta nende südametunnistuses

Selle kõige tulemuseks on see, et tänu Vaimu tööle on neil võimalik oma veendumus õigel hetkel tagasi saada. 19 Vahepealsel ajal hoiavad nimetatud asjad neid täielikust lootusetusest. 20

13 *Ülemlaul 5:2-3, 6*

14 *Psalm 51:10, 14, 16*

15 *Psalm 116:11, 77:8-9, 31:23*

16 *Psalm 30:8*

17 *1 Johannese 3:9*

18 *Luuka 22:32*

19 *Psalm 42:6, 12*

20 *Nutulaulud 3:26-31*

Peatükk 19.

Jumala seadusest

1. Aadamale antud seadus

Jumal andis Aadamale kõigile kehtiva seaduse elada talle kuulekuses, mis oli kirjutatud tema südamele. Lisaks sellele andis Jumal konkreetse käsu mitte süüa hea ja kurja tundmise puust. 1 Andes selle seaduse ja käsu Aadamale, nõudis Jumal Aadamalt ja kõikidelt tema järeltulijatelt isiklikku, täielikku, täpset ja igavest kuulekust. Jumal töötas Aadamale elu, kui Adam oleks seda seadust täitnud, ning Jumal ähvardas surmaga, kui Adam seda seadust rikub. Samuti andis Jumal Aadamale väe ja võimekuse seda seadust täita. 3

1 1. Moosesele 1:27; Koguja 7:29

2 Roomlastele 10:5

3 Galaatlastele 3:10, 12

2. Aadamale antud ja kõigile kehtiv seadus, mis oli tema südamesse kirjutatud, kirjutati hiljem üles kümne käsuna

Seesama seadus, mis inimese südamesse alguses kirjutati, oli jätkuvalt täiusliku õiguse mõõdupuu ka pärast

pattulangust. 4 Jumal andis selle Siinai mäel kümne käsuna ning kirjutas selle kahele kivist tahvlile. Esimesed neli käsitlevad meie kohust Jumala ees ning ülejäänud kuus meie kohust teiste inimeste ees. 5

4 Roomlastele 2:14-15

5 5. Moosesele 10:4

3. Tseremoniaalsed seadused

Peale selle seaduse, mida tavaliselt kutsutakse moraaliseaduseks, nägi Jumal heaks anda Iisraeli rahvale ka tseremoniaalsed seadused. Need seadused käsitlesid mitmeid tüpoloogilisi määruseid. Mõned neist olid seotud sellega, kuidas Jumalat ülistada. Need olid eelmaitsed ja varjud Kristusest ja tema armust, tegudest, kannatustest ning õnnistustest. 6 Need sisaldasid ka erinevaid juhiseid moraalsetest kohustustest. 7 Kuna need tseremoniaalsed seadused olid antud üksnes selle ajani, mil see, mida need

sümboliseerisid, oli saabunud, on need nüüd kõrvaldatud ning Jeesuse Kristuse poolt ära võetud ja tühistatud. Tema on tõeline Messias ja ainus seaduseandja ning talle anti selleks vägi Isalt. 8

6 Heebrealastele 10:1; Kolosslastele 2:17

7 1. Korintlastele 5:7

8 Kolosslastele 2:14,16-17; Efeslastele 2:14,16

4. Juriidilised seadused

Jumal andis Iisraeli rahvale ka erinavaid juriidilisi seaduseid, mille kehtivus lõppes ühes Iisraeli riigi lõppemisega. Mitte keegi ei ole enam kohustatud neid seaduseid pidama, mis neile oli antud. Tänapäeval peaksime me ühilduma vaid üldistest printsiipidest, mida need seadused endas kandsid. 9

9 1. Korintlastele 9:8-10

5. Moraaliseadus on üleilme ja igavene

Moraaliseadus on igavesti kehtiv nii õigeksmõistetud usklikele kui ka teistele. Kõik peavad sellele kuuletuma. 10 Moraaliseadusele peab kuuletuma mitte ainult selle seaduse sisu tõttu, vaid ka meelevalda tõttu, mida Jumal kui Looja moraaliseadusele andis. 11 Kristus ei tühistata evangeeliumites mitte mingil viisil kohustust moraaliseadust pidada, vaid pigem tugevdab seda. 12

10 Roomlastele 13:8-10; Jaakobuse 2:8, 10-12

11 Jaakobuse 2:10, 11

12 Matteuse 5:17-19; Roomlastele 3:31

6. Seadus ei mõista meid õigeks, kuid on meile ettekirjutuseks, kuidas elada

Kuigi tõelised usklikud ei ole seaduse all, mis on tegude leping, et saada õigeks mõistetud või hukka mõistetud selle poolt, 13 on see ikkagi väga kasulik neile ja teistele ettekirjutusena, kuidas elada. See ettekirjutus õpetab neile Jumala tahet ja nende kohustusi. See juhib ja nõuab, et nad elaksid vastavalt selle käskudele. See paljastab ka nende patu poolt rikutud loomuse, südame ja elu. Kui nad ennast läbi katsuvad moraaliseaduse valgel, siis võivad nad osa saada sügavamast patutundmisest, alandumisest ja vihast patu vastu. 14 Samuti saab neile selgemaks, et nad vajavad Kristust ja tema täiuslikku kuulekust. Samuti on moraaliseadus kasulik uuestisündinutele, et tagasi hoida neis olevat rikutust, kuna see keelab pattu teha. Moraaliseaduse hoiatused näitavad, mida nende patud väärivad, ning milliseid kannatusi

siinses elus võivad nad eeldada oma pattude pärast, kuigi nad on vabastatud selle needusest ja täielikust karmusest. Moraaliseaduse töötused näitavad neile Jumala heakskiitu kuulekusele ja õnnistusi, mida nad võivad eeldada, kui nad seda peavad. Usklikud ei saa neid õnnistusi seaduse kui tegude lepingu kaudu. Kui inimesed teevad head ja hoiduvad kurjast, kuna seadus õhutab neid head tegema ja keelab kurja tegemast, siis ei näita see seda, et nad on seaduse all ning mitte armu all. 15

13 Roomlastele 6:14; Galaatlastele 2:16; Roomlastele 8:1, 10:4

14 Roomlastele 3:20, 7:7 jne

15 Roomlastele 6:12-14; 1. Peetruse 3:8-13

7. Õige arusaam moraaliseadusest on kooskõlas evangeeliumiga

Need seaduse kasutusviisid ei ole vastuolus evangeeliumi armuga, vaid on sellega hoopis meeldivalt kooskõlas. 16 Kristuse Vaim alistab usklike tahte ja võimaldab usklike tahtel vabalt ja rõõmsalt kuuletuda Jumala tahte nõudmistele, mida moraaliseadus ilmutab. 17

16 Galaatlastele 3:21

17 Hesekeeli 36:27

Peatükk 20.

Evangeeliumist ja selle armu ulatusest

1. Jumal andis töotuse kristusest, mis võis päästa.

Pärast seda kui leping tegudest oli patu läbi murtud ega saanud anda elu, nägi Jumal heaks anda töotus Kristusest, kes pidi sündima naisest. See töotus oli vahend, mille läbi Jumal oma valitud kutsus, ning mille läbi neile usku ja meelearandust andis. 1 Evangeeliumi sisu oli selles töotuses ilmutatud, mis tähendab, et sellel oli vägi muuta ja päästa patuseid. 2

1 *1. Moosesele 3:15*

2 *Ilmutuse 13:8*

2. Piibli õpetused on vajalikud päästeks

See töotus Kristusest ja pääste tema läbi on ilmutatud meile üksnes Piibli sõnas. 3 Kogu Jumala loomistöö ja tema ettehooldus, mida võime loodu läbi näha ja tunda, ei ilmuta meile siiski Kristust või tema armu isegi mitte kõige üldisemal viisil. 4 Inimesed, kellel ei ole Kristuse ilmutust, mille saame töotuse või evangeeliumi kaudu, ei saa leida päästvat usku ja meelearandust loomistöö alusel, kui neil ei ole ilmutust. 5

3 *Roomlastele 1:17*

4 *Roomlastele 10:14-15, 17*

5 *Õpetussõnad 29:18; Jesaja 25:7, 60:2-3*

3. Evangeelium levib mitmel viisil Jumala tahte kohaselt

Evangeeliumi ilmutus patustele erinevatel aegadel ja erinevates kohtades ühes töotuste ja käskudega kuulekusele, mida evangeeliumis nõutakse, on rahvastele antud üksnes Jumala suveräänse tahte ja tema hea äranägemise kohaselt. Jumala tahe ei põhine töotustel selle kohta, milleni inimene võiks ise looduga kaasa antud meelte najal küündida lahus ilmutusest. Ükski inimene ei ole seda kunagi teinud ega saagi teha. 7 Seepärast on evangeeliumi kuulutus antud inimestele ja rahvastele läbi ajaloo eri proportsioonides Jumala tahte kohaselt, sellise mõjuga, nagu tema heaks arvab.

6 *Psalm 147:20; Apostlite tegude 16:7*

4. Nii evangeeliumi sõnum kui ka Püha Vaim on vajalikud päästeks

Evangeelium on ainus väline abivahend, ilmutamaks Kristust ja päästvat armu ning on selleks täiesti piisav. Selleks et inimene, kes on surnud oma üleastumistes, võiks uuesti sündida, on tal vaja, et Püha Vaim viiks kogu tema hinges ellu tõelise ja vastupandamatu töö, et temas esile tuua uus vaimulik elu.

8 Ilma Püha Vaimu tööta ei saa mitte miski Jumala poole pöördumist esile kutsuda. 9

8 *Psalm 110:3; 1. Korintlastele 2:14; Efeslastele 1:19-20*

9 *Johannese 6:44; 2. Korintlastele 4:4,6*

Peatükk 21.

Kristlase vabadusest ja südametunnistuse vabadusest

1. Uue Testamendi usklikel on suurem vabadus

See vabadus, mille Kristus evangeeliumis uskliketele saavutas, on vabadus patu süüst, hukkamõistvast Jumala vihast, ning seaduse needusest. 1 See hõlmab ka nende päästmist sellest praegusest kurjast maailmast, 2 saatana 3 ja patu meelevaldast, 4 viletsustega kaasnevatest kannatustest, 5 surma hirmust ja astlast, surmavallast, 6 ning igavesest hukkamõistust. 7 Samuti hõlmab see nende vaba juurdepääsu Jumala juurde ja nende alistumist temale, mitte orjalikust kartusest, 8 vaid lapselikust armastusest ja heast meelest. 9

Kõiki neid vabadusi nautisid ka usklikud seaduse all olles. 10 Uue Testamendi aegadel kristlaste vabadus aga suurenes, sest nad ei ole enam tseremoniaalsete seaduste koorma all, mida juudi kogudus oli kästnud järgima. Uue testamendi kristlastel on võrreldes uskliketega seaduse all ka rohkem julgust tulla armutrooni ette ning neil on ka suuremal määral Jumala Vaimu andi ja tema varustamist. 11

1 *Galaatlastele 3:13*

2 *Galaatlastele 1:4*

3 *Apostlite tegude 26:18*

4 *Roomlastele 8:3*

5 *Roomlastele 8:28*

6 *1. Korintlastele 15:54-57*

7 *2. Tessalooniklastele 1:10*

8 *Roomlastele 8:15*

9 *Luuka 1:73-75; 1. Johannese 4:18*

10 *Galaatlastele 3:9, 14*

11 *Johannese 7:38-39; Heebrialastele 10:19-21*

2. Kristlase vabadus puudutab ka asju, mida Piiblis ei käsitleta

Jumal üksi on südametunnistuse Issand 12 ning on selle jätnud vabaks inimlikest doktriinidest ja käskudest, mis on vastuolus Piibliga, või mida Piiblis ei õpetata. 13 Seepärast on niisugustele inimlikele doktriinidele allumine ja neisse südametunnistusest uskumine vastuolus tõelise vabadusega

ning tähendab südametunnistuse vabaduse reetmist. 14 Nõuda mitte millestki lähtuvat usku või absoluutset ja pimedat allumist, tähendab südametunnistuse vabaduse ja mõistliku meele hävingut. 15

12 *Jaakobuse 4:12; Roomlastele 14:4*

13 *Apostlite tegude 4:19, 29; 1. Korintlastele 7:23; Matteuse 15:9*

14 *Koloslastele 2:20, 22-23*

15 *1. Korintlastele 3:5; 2. Korintlastele 1:24*

3. Kristlase vabadus ei ole mõeldud kuritarvitamiseks

Inimesed, kes käivad patus kristliku vabaduse ettekäändel, väänavad evangeeliumi armu otstarvet nende endi hävinguks. 16 Nad hävitavad kristliku vabaduse eesmärgi, mis on mõeldud meid juhtima Issandat teenima ilma kartuseta kõiges pühaduses ja õiguses tema ees kogu meie eluaja nagu inimesed, kes on päästetud kõigi meie vaenlaste käest. 17

16 *Roomlastele 6:1-2*

17 *Galaatlastele 5:13; 2. Peetruse 2:18,21*

Peatükk 22.

Ülistusest ja hingamispäevast

1. Ülistus peaks järgima seda, mida Jumal on ilmutanud

Kogu loodu kannab endas tunnistust, et on olemas Jumal, kes on kõikide Issand ja suveräänne kõige üle. Tema on õiglane ja hea ning teeb head kõikidele. Seepärast tuleb teda karta, armastada, ülistada, tema poole hüüda, teda usaldada ning teda teenida kõige südame, hinge ja jõuga. 1 Ülistus Jumalale on vastuvõetav vastavalt sellele, mida tema ise on selle kohta määranud. 2 Ülistus on piiratud tema enda ilmutatud tahtega. See tähendab, et Jumalat ei tohiks ülistada inimlike ettekujutuste ja väljamõeldiste järgi, saatana väljapakutud viisidel, mingite kujude või piltidega ega mingil muul viisil, mida ei ole pühakirjas ette nähtud. 3

1 Jeremija 10:7; Markuse 12:33

2 5. Moosese 12:32

3 2. Moosese 20:4-6

2. Ülistada tuleb vaid Jumala kolmainu isikuid ning seda läbi vahemehe

Ülistada tuleb vaid Jumal Isa, Poega ja Püha Vaimu. 4 Ülistada ei tohiks ingleid, pühakuid või mis iganes muud loodut. 5 Pattulanguse järgselt ei saa ülistust Jumalale anda ilma vahemeheta 6 ning meie ainus vahemees on Kristus. 7

4 Matteuse 4:9, 10; Johannese 6:23; Matteuse 28:19

5 Roomlastele 1:25; Kolosslastele 2:18; Ilmutuse 19:10

6 Johannese 14:6

7 1. Timoteose 2:5

3. Palve koos tänuandmisega on vajalik

Palve koos tänuga on osa loomulikust ülistusest ning Jumal nõuab seda kõikidelt. 8 Selleks et palve oleks Jumalale meelepärane, tuleb seda teha Poja nimel, 9 Vaimu abiga, 10 tema tahte järgi. 11 Samuti arusaamisega, aukartusega, alandlikkusega, südame tõsidusega, usuga, armastusega ning püsivusega. Kui palvetatakse koos teiste inimestega, tuleks seda teha kõigile arusaadavas keeles. 12

8 Psalm 95:1-7, 65:2

9 *Johannese 14:13-14*

10 *Roomlastele 8:26*

11 *1. Johannese 5:14*

12 *1. Korintlastele 14:16,17*

4. Mille eest me peaksime palvetama

Me peaksime palvetama asjade eest, mis on lubatud ning samuti kõiksuguste inimeste eest, kes praegu või tulevikus elavad. 13 Me ei peaks palvetama aga surnute eest 14 ega nende inimeste eest, kelle kohta me teame, et nad on pattu teinud selle patuga, mis on surmaks. 15

13 *1. Timoteosele 2:1-2; 2. Saamueli 7:29*

14 *2. Saamueli 12:21-23*

15 *1. Johannese 5:16*

5. Ülistuse osad

Ülistuse osade hulka kuuluvad: pühakirja lugemine, 16 Jumala sõna jutlustamine ja selle kuulamine, 17 üksteise õpetamine ja manitsemine, lauldes psalme, hümne ja vaimulikke laule, lauldes armuga südamest Issandale. 18 Ülistuse juurde kuuluvad ka ristimistalitus 19 ning Issanda surma mälestamine. 20

Neid tegevusi tuleks teha Jumalale kuulekuses, kõige arusaamise, usu, aukartlikkuse ning jumalakartusega.

Olukordi, mis nõuavad tõsist alandumist, peaks pidama paastumisega ning kui on olukorrad, kus me tahame olla eriti tänulikud, siis peaksime oma tänu väljedama pühal ja aupaklikul viisil. 22

16 *1. Timoteose 4:13*

17 *2. Timoteose 4:2; Luuka 8:18*

18 *Koloslastele 3:16; Efeslastele 5:19*

19 *Matteuse 28:19-20*

20 *1. Korintlastele 11:26*

21 *Esteri 4:16; Joeli 2:12*

22 *2. Moosese 15:1-19; Psalm 107*

6. Palvetama peaksid kõik, palvetama peaks kõikjal ning koguduses

Evangeeliumi kohaselt ei ole meie palved või muu ülistus piiratud sellega, kus me parasjagu viibime. Ka ei ole sellega meie palved ja ülistus mingilgi moel rohkem vastuvõetavad ega ka mitte sellega, kuhu

poole me seda teeme. Jumalat tuleks ülistada kõikjal vaimus ja tões. 23 Teda peaksid ülistama kõik perekonnad 24 igal päeval 25 ning me peaksime seda tegema ka üksinda. 26 Ülistus, mida peetakse avalike kokkusaamistega, peaks olema formaalsemad. Neil avalikel kokkusaamistel ei tohiks midagi hoolimatult ega ka tahtlikult ära jätta sellest, mida Jumal meid tema ülistamiseks on oma sõnas või tema ettenägemise kohaselt kutsunud tegema. 27

23 *Johannese 4:21; Malaki 1:11; 1. Timoteosele 2:8*

24 *Apostlite tegude 10:2*

25 *Matteuse 6:11; Psalm 55:18*

26 *Matteuse 6:6*

27 *Heebrealastele 10:25; Apostlite tegude 2:42*

7. Kristlik hingamispäev

On loomulik, et üldiselt peaks olema kõrvale seatud teatud aeg, mille Jumal on määranud, mis on kõrvale pandud selleks, et Teda ülistada. Jumal on seega oma sõnas määranud hingamispäeva, mida tuleks talle pühitseda. Ta on selle andnud kui positiivse ja jäädava käsu, mis hõlmab kõiki inimesi kõikidel aegadel. 28 Maaailma loomise algusest kuni Kristuse ülestõusmiseni oli see nädala viimane päev. Peale Kristuse ülestõusmist muudeti see aga nädala esimesele päevale, mida hakati kutsuma Issanda päevaks. 29 See muudatus jääb kehtima maailma lõpuni kui kristlik hingamispäev. Hingamispäeva pidamine nädala viimasel päeval on nüüd tühistatud.

28 *2. Moosese 20:8*

29 *1. Korintlastele 16:1-2; Apostlite tegude 20:7; Ilmutuse 1:10*

8. Kuidas pidada hingamispäeva

Hingamispäev on Issandale pühitsetud päev, millal inimesed esmalt valmistavad selleks oma südamed ette ning korraldavad oma igapäevased tegevused enne ära. Siis võtavad nad püha puhkuse kogu päevaks kõikidest oma töödest, sõnadest ja mõtetest, mis neid nende ilmalikes kohustustes ja vabal ajal valdavad. 30 Peale selle veedavad nad kogu selle aja avalikult kui ka privaatelt Jumalat ülistades ning head tehes ja oma möödapääsmatuid kohustusi täites. 31

30 *Jesaja 58:13; Nehemja 13:15-22*

31 *Matteuse 12:1-13*

Peatükk 23.

Seaduslikest vannetest ja töotustest

1. Mis on seaduslik vanne?

Seaduslik vanne on osa Jumala teenimisest, kus inimene annab vande, vandudes tões ja õiguses, otsustavalt kutsudes Jumalat olema tunnistajaks sellest, mida vannutakse. 1 Ta kutsub Jumalat olema kohtumõistjaks selle üle, kas see, mida ta vannub, on tõde või vale. 2

1 2. Moosese 20:7; 5. Moosese 10:20; Jeremija 4:2

2 2. Ajaraamat 6:22-23

2. Vandeid tuleks anda üksnes Jumala nimel, kõige pühaliku aukartusega

Jumala nimi on ainus, mille juures inimesed peaksid millegi kohta vannet andma. See peaks toimuma pühaliku aukartusega. Seetõttu on kiirustades ja mõtlematult tema aulise nime juures vande andmine patt ning see on põlastusväärne. Patt on ka vanduda mingi muu nime juures. 3 Jumala sõna järgi on vande andmine lubatud selleks, et kinnitada tõde ja lõpetada konflikte olukordades, mis on kaalukad ja tähtsad. 4 Seetõttu tuleks niisugustes olukordades anda seaduslikke vandeid, mis on ette nähtud seadusliku võimu poolt. 5

3 Matteuse 5:34,37; Jaakobuse 5:12

4 Heebrialastele 6:16; 2. Korintlastele 1:23

5 Nehamja 13:25

3. Vandeid tuleks anda tõsidusega

Inimesed, kes annavad Jumala sõna järgi heakskiidetud vandeid, peaksid siiski niisuguste kaalukate otsuste üle järele mõtlema. Me ei tohiks midagi heaks kiita ilma, et me oleme veendunud, et se on õige, sest Issand ärritub valede, mõtlematute ja kiirustades antud vannete peale. Niisuguste vannete pärast meie maa leinab. 6

6 3. Moosese 19:12; Jeremija 23:10

4. Vanded peaksid olema selged

Vandeid andes tuleks kasutada lihtsasti mõistetavaid sõnu, mille tähendus on iseenesest mõistetav ning milles ei ole midagi ebaselget ega peidetut. 7

7 Psalm 24:4

5. Seaduslikud ja ebaseaduslikud vanded

Vandeid ei tohiks anda loodule vaid ainult Jumalale ning need tuleks anda ja neid täita kogu hoolikuse ja ustavusega. 8 Rooma katoliiklaste tsölibaadivanne, 9 pühendunud vaesus 10 ning kloostri allumine ei vii aga kõrgema täiuslikkuseni. Need on aga hoopis patused ja ebausku täis lõksud, millega kristlased ei tohiks tegemist teha. 11

8 Psalm 76:12; 1. Moosese 28:20-22

9 1. Korintlastele 7:2,9

10 Efeslastele 4:28

11 Matteuse 19:1

Peatükk 24.

Tsiviilvõimust

1. Tsiviilvõimu roll

Jumal, kes on ülim Issand ja Kuningas kogu maailma üle, on seadnud tsiviilametivõimud tema alla ja rahva üle oma auks ja avalikkuse heaks. Selleks on ta nad seadnud kandma mõõka, et kaitsta ja julgustada neid, kes teevad head, ja karistada neid, kes teevad kurja. 1.

1 *Roomlastele 13:1-4*

2. Kristlased tohivad osaleda valitsemises ja sõjas.

Kristlased võivad vastu võtta ja teenida tsiviilvõimu kandvates ametikohtades, kui nad selleks on kutsutud. Neis rollides peaksid nad olema eriti innukad säilitamaks õiglust ja rahu, 3 vastavalt iga kuningriigi ja poliitilise üksuse headele seadustele. Selleks võivad nad nüüd seaduspäraselt Uue Testamendi järgi osaleda sõjas, kui õiged ja möödapääsmatud olukorrad seda nõuavad. 4

3 2. *Saamueli 23:3; Psalm 82:4-5*

4 *Luuka 3:14*

3. Me peaksime alluma tsiviilametivõimudele ja nende eest palvetama

Kuna tsiviilametivõimud on Jumala poolt seatud eelpool mainitud põhjustel, peaksime me Issandas alluma kõigele, mida seaduslikult kästakse, mitte ainult seepärast, et me kardame karistust, vaid samuti meie südametunnistuse pärast. 5. Me peaksime samuti kuningate ja iga ametivõimu eest paluma ja palvetama, et võiksime nende valitsemise all elada vaikset ja rahulikku elu kõiges jumalakartuses ja vääriskuses. 6

5 *Roomlastele 13:5-7; 1. Peetruse 2:17*

6 1. *Timoteosele 2:1-2*

Peatükk 25.

Abielust

1. Abielu on ühe mehe ja ühe naise vaheline liit.

Abielu on ühe mehe ja ühe naise vaheline liit. Mehel ei tohiks olla rohkem kui üks naine samal ajal ja naisel ei tohiks olla rohkem kui üks mees samal ajal. 1

1 1. Moosese 2:24; Malaki 2:15; Matteuse 19:5-6

2. Abielu eesmärgid

Abielu määrati mehe ja naise jaoks, et nad oleksid teineteisele abilisteks, 2 inimkonna arvu suurendamiseks seaduslike järglastega, 3 ning et vältida liiderlikkust. 4

2 1. Moosese 2:18

3 1. Moosese 1:28

4 1. Korintlastele 7:2, 9

3. Abielu sõlmitakse usklikel vahel

Abielu võib sõlmida mehe ja naise vahel, kes annavad omavahelise nõusoleku ning on selle läbi katsunud. 5 Kristlased peavad abielluma Issandas. 6 Need, kes tunnistavad tõelist usku, ei tohiks abielluda uskmatute või ebajumalateenijatega, samuti ei tohiks kristlane enda peale võtta võõrast iket ja abielluda inimesega, kelle eluviisid on kurjad või kes usub hukkamõistetavat valeõpetust. 7

5 Heebrealastele 13:4; 1. Timoteosele 4:3

6 1. Korintlastele 7:39

7 Nehemja 13:25-27

4. Piibel keelab abielu pereliikmete vahel

Abielu ei tohi sõlmida veresuguluses olevate inimeste vahel, mis on Piiblis keelatud. 8 Neid abielusid ei saa lugeda seaduslikeks ühegi inimeste paika pandud seaduse ega inimeste omavahelise nõusoleku alusel. Need inimesed ei saa elada mehe ja naisena seaduslikus abielus. 9

8 3. Moosese 18

9 Markuse 6:18; 1. Korintlastele 5:1

Peatükk 26.

Kogudusest

1. Üleilmne või nähtamatu kogudus

Katoolset või üleilmset kogudust võib kutsuda nähtamatuks koguduseks, vastavalt Vaimu sisemisele tööle ja armu tööle. Kogudus koosneb kõigist valitud kristlasest, kes on olnud, on, või saavad ühendatud üheks ihuks Kristuse all, kes on koguduse pea. Kogudus on Kristuse pruut, tema ihu, tema täius, kes täidab kõik kõiges.¹

1 Heebrealastele 12:23; Kolosslastele 1:18; Efeslastele 1:10, 22-23, 5:23, 27, 32

2. Nähtav Kogudus

Nähtavateks pühadeks võib kutsuda kõiki inimesi kogu maailmas, kes tunnistavad evangeeliumi usku ja kuuletuvad Jumalale Kristuse läbi evangeeliumi järgi ning kes ei hävita enda tunnistust põhimõteteliste eksimuste või ebapäha elu kaudu. 2 Kõik kohalikud kogudused peaksid koosnema nendest inimestest. 3

2 1. Korintlastele 1:2; Apostlite tegude 11:26

3 Roomlastele 1:7; Efeslastele 1:20-22

3. Kogudused erinevad puhtuse ja seaduspärasuse poolest, kuid Jumal säilitab enda kogudust

Isegi kõige puhtamatel kogudustel taeva all on oht sattuda eksitusse. 4 Mõni kogudus on nii rikutud, et nad ei ole enam Kristuse koguduse osa, vaid saatana sünagoog. 5 Sellele vaatamata on Kristusel alati olnud ja on maailma lõpuni kuningriik, kuhu kuuluvad need, kes usuvad Temasse ja tunnistavad Tema nime. 6

4 1. Korintlastele 5; Ilmutuse 2-3

5 Ilmutuse 18:2; 2. Tessalooniklastele 2:11-12

6 Matteuse 16:18; Psalm 72:17, 102:29; Ilmutuse 12:17

4. Koguduse pea on Kristus, mitte Rooma Katoliku Kiriku paavst

Issand Jeesus Kristus on koguduse pea. Isa määruse kohaselt on Jeesusel ülim ja suveräänne võim üle koguduse kutsumuse, asutamise, korra ja valitsuse. 7 Rooma katoliiklik paavst ei saa olla koguduse pea, vaid hoopis antikristus ehk seadusevastane inimene ja hukatuse poeg, kes paneb vastu ja tõstab enese üle kõige, mida nimetatakse jumalaks või jumalateenistuseks. See, kelle Issand hävitab oma tulemise ilmumisega. 8

7 *Koloslastele 1:18; Matteuse 28:18-20; Efeslastele 4:11-12*

8 2. *Tessalooniklastele 2:2-9*

5. Kohalike koguduste eesmärk

Teostada Temale antud meelevalda. Issand Jeesus kutsub maailmast välja neid, kelle Isa on talle andud oma sõnakuulutuse ja Vaimu läbi. 9 Ta kutsub neid käima igati kuulekas eluviisis nõnda, nagu ta oma Sõnas on määranud. 10 Kutsutuile on käsk olla osa kohalikust kogudusest, ehitada üksteist üles ja osaleda kõiges, mida avalikel teenistustel tehakse ning mida Issand neilt nõuab, kuni nad siin maailmas veel on. 11

9 *Johannese 10:16; Johannese 12:23*

10 *Matteuse 28:20*

11 *Matteuse 18:15-20*

6. Kogudus koosneb pühadest, kes on teineteisele pühendunud

Kohaliku koguduse liikmed on kutsutud pühad. Nad näitavad üles ja tunnistavad oma kuulekusest Kristuse kutsele läbi oma tunnistuse ja eluviiside. 12 Nad nõustuvad Kristuse käskude järgi koos käima. Nad annavad üksteist Jumala tahte järgi Issandale ja teineteisele, alistudes evangeeliumi määrustele ja üleskutsetele. 13

12 *Roomlastele 1:7; 1. Korintlastele 1:2*

13 *Apostlite tegude 2:41-42, 5:13-14; 2. Korintlastele 9:13*

7. Jumal annab kogudusele väe teda õigesti ülistada

Igale kogudusele, mis tuleb kokku sellisel viisil, mis on Kristuse meele järgi ning on ilmutatud tema sõnas, on ta andnud kogu väe ja autoriteedi, et ülistada teda ning hoida koguduses korda. Nad praktiseerigu asju, mis tema on neile määranud pidama. Ta on andnud neile käsud ja seadmised, et nad saaksid seda väge õigesti kasutada. 14

14 *Matteuse 18:17-18; 1. Korintlastele 5:4-5, 5:13; 2. Korintlastele 2:6-8*

8. Koguduses on ametisse seatud vanemad ja diakonid

Kristuse meele järgi kokku kogutud ja seatud kogudus koosneb ametikandjatest ja liikmetest. Kristuse poolt määratud ametikandjad on ülevaatajad või vanemad ning diakonid. Need ametikandjad peaksid olema valitud ja selleks tööks eraldatud koguduse poolt, kes on kutsutud ja nii kokku kogutud. Nad peaksid olema valitud ja kõrvale seatud vaimulike talituste ja muude kohustuste elluviimiseks, mille Kristus neile on usaldanud ja milleks ta on neid kutsunud. See peaks jätkuma kuni maailma ajastu lõpuni. 15

15 *Apostlite tegude 20:17, 28; Fileemonile 1:1*

9. Kuidas vanemaid ja diakoneid kutsutakse?

Kristus on määranud, et inimene, kes on ette valmistatud Püha Vaimu poolt vajalike andidega ülevaataja või vanema ameti jaoks koguduses, peaks saama valitud selleks koguduse ühise hääletuse läbi. 16 Ta peaks olema tõsiselt eraldatud paastu ja palvete läbi ning vanemad, kui neid juba on, peaksid tema peale oma käed panema. 17 Diakonid peaksid olema valitud sarnase hääletuse alusel ja eraldatud palve läbi ning nendegi peale peaksid koguduse vanemad oma käed õnnistuseks panema. 18

16 *Apostlite tegude 14:23*

17 *1. Timoteosele 4:14*

18 *Apostlite tegude 6:3, 5-6*

10. Pastorite ja liikmete kohustused

Pastorite kohus on järjepidevalt teenida Kristuse kogudust sõna ja palvega. Nad peavad hoolt kandma oma koguduse liikmete hingede eest nagu need, kes peavad Kristuse ees ühel päeval aru andma. 19 Kogudustel, keda nad teenivad, on vastutus neid mitte ainult kõigiti austada, vaid ka jagada nendega nende võimete kohaselt häid ande. 20 Kogudused peaksid seda tegema selleks, et pastorid võiksid ära elada hästi, ega peaks olema seotud ilmalike ametitega, 21 ning et nad saaksid näidata külalislahkust ka teiste vastu. 22 See kogudusele pandud kohus on mõistlik ja loomulik ning ka Issand Jeesus andis selle kohta selgesõnalise käsu, määrates, et need, kes sõnaga teenivad, peaksid sellest oma palga saama. 23

19 *Apostlite tegude 6:4; Heebrealastele 13:17*

20 *1. Timoteosele 5:17-18; Galaatlastele 6:6-7*

21 *2. Timoteosele 2:4*

22 *1. Timoteosele 3:2*

23 *1. Korintlastele 9:6-14*

11. Jutlustamine ei ole ainult pastoritele

Kuigi koguduste ülevaatajad ja pastorid peaksid olema pühendunud sõna kuulutamisele, nii nagu nende ametiülesanne ette näeb, ei kuulu sõnakuulutamine ainult neile. Ka teised, kellele see and on antud ning kes on ette valmistatud Püha Vaimu poolt, ning kes on koguduse poolt heaks kiidetud ja kutsutud, võivad ja isegi peaksid sõna kuulutama. 24

24 *Apostlite tegude 11:19-21; 1. Peetruse 4:10-11*

12. Kõik usklikud peaksid liituma kohaliku kogudusega ja sellele kuuletuma

Kõik usklikud peaksid ühinema kohaliku kogudusega igal ajal ja igas kohas, kus see neile on võimalik. Kõik, kes koguduse hüvedest osa saavad, on Kristuse seaduse kohaselt ka koguduse distsipliini ja juhtimise all. 25

25 *1. Tessalooniklastele 5:14; 2. Tessalooniklastele 3:6, 14-15*

13. Konfliktide lahendamine koguduses

Koguduse liikmed, kelle vastu on eksitud ning kes on täitnud oma kohustuse nende suhtes, kes tema vastu eksisid, ei peaks häirima koguduse tegemisi ning ta ei peaks koguduses käimist või koguduse seadmistest osavõtmist lõpetama selle pärast, et keegi nende koguduse kaaslastest on nende vastu eksinud. Vastupidiselt, nad peaksid tuginema Kristusele selles osas, mida kogudus edaspidi ette võtab. 26

26 Matteuse 18:15-17; Efeslastele 4:2-3

14. Kogudustevahelised suhted

Kõik kogudused ja kõik selle liikmed peaksid alati palvetama kõikide Kristuse koguduste heaolu ja hea käekäigu eest 27 kõigis paigus. Peale selle peaksid nad igal võimalusel vastavalt oma olukorrale ja kutsumusele aitama oma andidega kõiki kogudusi. Seepärast peaksid nad olema osaduses isekeskis oma rahuks, armastuses kasvamiseks ning üksteise ülesehituseks, kui uusi kogudusi Jumala hea ettenägemise kohaselt rajatakse, eeldades, et olukord neil seda teha võimaldab. 28

27 Efeslastele 6:18; Psalm 122:6

28 Roomlastele 16:1-2; 3. Johannese 8-10

15. Teistelt kogudustelt nõu küsimine

Võib ette tulla raskeid olukordi ja erinevusi, mis puudutavad õpetuslikke või juhtimisega seotud küsimusi, mis mõjutavad kas kõikide või mõne konkreetse koguduse rahu, ühtsust ja ülesehitamist. Võib ette tulla ka olukordi, kus üks või mitu koguduse liiget saavad haiget koguduse distsipliini pärast, mis ei ole järginud tõde ja korda. Kristuse meele kohaselt peaksid omavahel koostööd tegevad kogudused läbi oma saadikute kohtuma, olukorda kaaluma ning andma konfliktse teemaga seoses nõu. Need saadikud peaksid teada andma sellest kõikidele kogudustele, keda see puudutab. 29 Neile koguduste saadikutele ei ole usaldatud aga kogudusega võrdväärset autoriteeti. Samuti ei ole neil võimu koguduste endi üle, mis tähendab, et nad ei saa oma otsuseid kogudustele või koguduste ametikandjatele peale suruda. 30

29 Apostlite tegude 15:2, 4, 6, 22-23, 25

30 2. Korintlastele 1:24; 1. Johannese 4:1

Peatükk 27.

Pühade osadusest

1. Usklike osadus

Kõigil pühadel, kes on ühendatud Jeesuse Kristusega, kes on nende pea, tema Vaimu läbi ja usu läbi (see ei tähenda aga, et nad on üks isik temaga), on temaga osadus armus, kannatustes, surmas, ülestõusmises ja kirkuses.¹ Kuna nad on armastuses üksteisega kokku seotud, saavad nad osa üksteise andidest ja neile kingitud armust² ning nad on kohustatud täitma neid kohustusi nii avalikult kui ka isiklikult. Neid kohustusi tuleks täita korrapäraselt kõikide pühade kasuks nii nähtavalt kui ka varjatult.³

1 1. Johannese 1:3; Johannese 1:16; Filiplastele 3:10; Roomlastele 6:5-6

2 Efeslastele 4:15-16; 1. Korintlastele 12:7, 3:21-23

3 1. Tessalooniklastele 5:11, 14; Roomlastele 1:12; 1. Johannese 3:17-18; Galaatlastele 6:10

2. Usklike omavahelised kohustused

Pühad on oma tunnistusest tulenevalt kohustatud pidama püha osadust Jumala ülistamises ning teistes vaimulikes teenistustes, mis edendavad nende vastastikust ülesehitamist.⁴ Nad peaksid oma võimetest ja vajadustest lähtuvalt üksteist aitama ka välistes asjades.⁵ Selline osadus peaks olema eriti⁶ perekonnas ja koguduslikes suhetes.⁷ Samas peaks see osadus vastavalt evangeeliumi seadusele ja Jumala kingitud võimalustele ulatuma ka kõikide usklikeni, kes kõigis paigus Issanda Jeesuse nime appi hüüavad. Samas ei tähenda see pühade vaheline osadus, et see võtab ära inimeste isikliku vara ja omandi.⁸

4 Heebrealastele 10:24-25, 3:12-13

5 Apostlite tegude 11:29-30

6 1. Korintlastele 12:14-27

7 Efeslastele 6:4

8 Apostlite tegude 5:4; Efeslastele 4:28

Peatükk 28.

Ristimisest ja pühast õhtusöömaajast

1. Ristimine ja püha õhtusöömaeg on Issanda poolt määratud

Ristimine ja püha õhtusöömaeg on suveräänselt seatud määrused. Need on seatud Issanda Jeesuse poolt, kes on ainus seaduseandja, ning neid tuleks kogudusel pidada kuni ajastu lõpuni. 1

1 Matteuse 28:19-20; 1. Korintlastele 11:26

2. Neid talitusi peaksid läbi viima üksnes need, kes on selleks kvalifitseeritud ja kutsutud

Neid pühasid talitusi peaksid läbi viima üksnes need, kes on selleks Kristuse korralduse kohaselt kvalifitseeritud ja kutsutud. 2

2 Matteuse 28:19; 1. Korintlastele 4:1

Peatükk 29.

Ristimisest

1. Mis on ristimine?

Ristimine on Uue Testamendi talitus, mille Jeesus Kristus seadis. Ristitavatele on see märk osadusest temaga tema surmas ja ülestõusmises ja nende pookimisest temasse, 1 pattude andeksandmisest 2 ning nende alistumisest Jumalale Jeesuse Kristuse läbi, et elada ja käia uues elus. 3

1 Roomlastele 6:3-5; Kolosslastele 2:12; Galaatlastele 3:27

2 Markuse 1:4; Apostlite tegude 22:16

3 Roomlastele 6:4

2. Ristima peaks ainult oma usku tunnistavaid usklikke

Inimesed, keda tuleks ristida, on üksnes need, kes tunnistavad nii meeleparandust Jumala poole ja usku meie Issandasse Jeesusse Kristusse kui ka kuulekust talle. 4

4 Markuse 16:16; Apostlite teod 8:36-37, 2:41, 8:12, 18:8

3. Ristimine on veega Isa, Poja ja Püha Vaimu nimesse

Väline element, mida tuleks ristimisel kasutada, on vesi. Inimesi tuleks ristida Isa, Poja ja Püha Vaimu nimesse. 5

5 Matteuse 28:19-20; Apostlite teod 8:38

4. Ristimine tuleks teha vee alla kastmisega

Selleks, et ristimistalitust õigesti läbi viia, tuleks ristitavat vee alla kasta. 6

6 Matteuse 3:16; Johannese 3:23

Peatükk 30.

Pühast õhtusöömaajast

1. Püha õhtusöömaaja tähendus

Püha õhtusöömaaja seadis Jeesus samal õhtul, kui ta ära anti. Seda peaksid pidama kogudused kuni selle ajastu lõpuni kui jätkuvat mälestust ja kuulutust maailmale tema ohvrisurmast. 1 Püha õhtusöömaag on seatud ka usklike kinnitamiseks nende usus kõigisse Kristuse surma läbi antud õnnistustesse, samuti nende vaimulikuks toiduseks ja kasvamiseks temas, et jätkuvalt täita kõiki kohustusi tema ees. Peale selle on püha õhtusöömaag seatud ka sümboliseerimaks meie suhet ja vaimulikku seotust meie Issandaga ja teiste usklikega. 2

1 *1. Korintlastele 11:23-26*

2 *1. Korintlastele 10:16-17, 21*

2. Püha õhtusöömaag ei tähenda millegi ohverdamist, vaid tegemist on ainult mälestamisega

Pühal õhtusöömaajal ei tooda Kristust kui ohvrit tema Isale. Mingit tegelikku ohvrit pattude andekssaamiseks ei toimu ei elavate ega surnute eest. Sellele vastupidiselt on tegemist vaid mälestamisega, mälestades üht ja ainust ohvrit, mida Kristus ristil alatiseks tõi. 3 See on ühtlasi ka kõrgeim vaimulik ülistus Jumalale selle ohvri eest. 4 Seetõttu on Rooma Katoliku Kiriku missal toodud ohver, nii nagu nad seda nimetavad, täielikult põlastusväärne ning pisendab Kristuse enda toodud ohvrit, mis on üks ja ainus lepitus valitute pattude eest.

3 *Heebrealastele 9:25-26, 28*

4 *1. Korintlastele 11:24; Matteuse 26:26-27*

3. Leib ja karikas

Püha õhtusöömaaja läbiviimiseks on Issand Jeesus määranud koguduse vanemad palvetama ja õnnistama selleks seatud elemente, milleks on leib ja vein. Nii seavad nad leiva ja veini pühaks kasutuseks. Leib murtakse ja mõlemad elemendid antakse sellest osavõtjatele ja koguduse vanematele.

5

5 *1. Korintlastele 11:23-26, "jne."*

4. Püha õhtusöömaaja vale kasutamine

Pühal õhtusöömaajal kasutatavate elementide inimestele andmisest hoidumine või sellest osavõtmisest keeldumine on vastuolus antud seadmise eesmärgiga ning Kristuse määrustega. Samuti on vale neid elemente ülistada, neid ülesse tõsta ja imetluseks kaasa võtta, või neid säilitada mingiteks väljamõeldud religiooseteks toiminguteks. 6

6 Matteuse 26:26-28, 15:9; 2. Moosese 20:4-5

5. Leib ja vein sümboliseerivad Jeesuse ihu ja verd

Pühal õhtusöömaajal kasutatavad elemendid on eraldatud Kristuse poolt määratud kasutuseks. Leival ja veinil on niisugune suhe ristilöödud Kristusega, et mõnikord kasutatakse neid kujundlikult ja neid kutsutakse Kristuse ihuks ja vereks, mida need sümboliseerivad. 7 Oma olemuselt on need elemendid aga siiski vaid leib ja vein, nii nagu need olid seda enne. 8

7 1. Korintlastele 11:27

8 1. Korintlastele 11:26-28

6. Transsubstatsioon on ebapiibellik

Õpetus, et pühal õhtusöömaajal kasutatavad leib ja vein muutuvad preestri pühitsustoimingu läbi või mingil muul moel oma olemuselt Kristuse enda tegelikuks ihuks ja vereks, on vastuolus mitte ainult pühakirja õpetusega, 9 vaid ka terve mõistusega. Selline õpetus on püha õhtusöömaaja talituse algele eesmärgile ja kogu selle sisule hävitav. Samuti on selline õpetus põhjustanud palju ebausku ja ebajumalateenistust. 10

9 Apostlite teod 3:21; Luuka 14:6, 39

10 1. Korintlastele 11:24-25

7. Püha õhtusöömaeg on uskliku vaimulik toidus

Inimesed, kes sobilikul viisil pühast õhtusöömaajast osa võtavad, saavad küll osa välistest elementidest, kuid teevad seda tõeliselt sisemiselt usu läbi, mitte füüsiliselt ja ihulikult. Nad võtavad vastu ristilöödud Kristust ja kõiki tema surma õnnistusi oma vaimuliku toiduna. Kristuse ihu ja veri ei ole neis elementides füüsiliselt, vaid on vaimulikult usklikule usu läbi vastuvõtmiseks. 11

11 *1. Korintlastele 10:16, 11:23-26*

8. Mitteusklikud ei peaks pühast õhtusöömaajast osa võtma ega ka need, kes seda ei mõista

Mitteusklikud ja need, kes seda talitust ei mõista, ei sobi pühast õhtusöömaajast osa saama ega Kristusega osadusest rõõmu tundma. Seepärast ei ole nad kõlblikud sellest talitusest osa saama ning nad ei saa neist elementidest ja pühadest saladustest osa võtta. Muidu nad patustaksid tõsiselt seda tehes Kristuse vastu. 12 Kes iganes võtab pühast õhtusöömaajast osa väärilul viisil, see on süüdi Issanda ihu ja vere vastu ning nad joovad enesele nuhtlust. 13

12 *2. Korintlastele 6:14-15*

13 *1. Korintlastele 11:29; Matteuse 7:6*

Peatükk 31.

Inimeste seisundist pärast surma ning surnuist ülestõusmisest

1. Õigete ja õelate saatus

Inimese surnud keha saab jälle mullaks ning kõduneb. 1 Inimese hingel aga, mis ei sure ega maga, on surematu loomus ning see läheb otsekohe tagasi Jumala juurde, kes selle andis. 2 Õigete hinged, mis tehakse täiuslikuks pühaduses, võetakse vastu taevasse, kus nad viibivad koos Kristusega ning näevad aus ja valguses Jumala nägu. Seal ootavad nad oma kehade täielikku lunastust. 3 Õelate hinged visatakse aga põrgusse, kuhu nad jäävad piinadesse ja täielikku pimedusse, kus neid hoitakse suure kohtupäeva ilmumiseks. 4 Piibel ei õpeta meid ühestki teisest paigast peale nende, kuhu inimeste hinged lähevad, kui nad on eraldatud oma kehadest.

1 1. Moosese 3:19; Apostlite teod 13:36

2 Koguja 12:7

3 Luuka 23:43; 2. Korintlastele 5:1, 6, 8; Fileemonile 1:23; Heebrealastele 12:23

4 Juuda 6-7; 1. Peetruse 3:19; Luuka 16:23-24

2. Viimne päev

Pühad, kes viimisel päeval veel maa peal elavad, ei lähe magama, vaid nad muudetakse. 5 Ka surnud tõstetakse taas ellu nende oma ihudes, mitte mingites muudes ihudes. 6 Nendel ihudel on aga teistsugused omadused. Need ihud saavad uuesti ja igaveseks ühendatud nende hingega. 7

5 1. Korintlastele 15:51, 52; 1. Tessalooniklastele 4:17

6 Iiobi 19:26-27

7 1. Korintlastele 15:42-43

3. Õigete ja ülekohtuste ihud

Ülekohtuste ihud äratatakse üles Kristuse väe läbi häbiks. Õigete ihud äratatakse üles austuseks tema Vaimu läbi ning ühendatakse Kristuse enda aulise ihuga. 8

8 Apostlite tegude 24:15; Johannese 5:28-29; Filiplastele 3:21

Peatükk 32.

Viimsest kohtupäevast

1. Kohtupäev

Jumal on seadnud päeva, mil ta mõistab maailma üle õiglaselt kohut Jeesuse Kristuse läbi. 1 Jumal Isa on andnud Jeesusele kogu väe ja kohtu. Sellel päeval ei mõisteta kohut üksnes langenud inglite, 2 vaid ka iga inimese üle, kes kunagi maailmas elanud on ning kõik peavad aru andma Kristuse trooni ees oma mõtetest, sõnadest ja tegudest. Neile antakse nende tegude kohaselt, mida iganes nad oma maise elu jooksul on teinud, olgu head või kurja. 3

1 *Apostlite tegude 17:31; Johannese 5:22, 27*

2 *1. Korintlastele 6:3; Juuda 6*

3 *2. Korintlastele 5:10; Koguja 12:14; Matteuse 12:36; Roomlastele 14:10, 12; Matteuse 25:32-46*

2. Kohtupäeva läbi saab Jumal austatud

Jumal on määranud kohtupäeva selleks, et näidata, kui auline on tema halastus valitutele neile igavese pääste kinkides ning kui auline on tema õiglus õelatele ja sõnakuulmatutele, mõistes nad igavesse hukatusse. 4 Õiged lähevad igavesse ellu ning pärivad täiusliku rõõmu ja kirkuse ühes igaveste andidega Issanda ligiolus. Õelad, kes ei tunne Jumalat ega kuuletu Jeesuse Kristuse evangeeliumile, visatakse igavestesse piinadesse. 5 Neid karistatakse igavese hävinguga. Õelad eraldatakse Issanda ligiolust ja tema vägevuse kirkusest. 6

4 *Roomlastele 9:22-23*

5 *Matteuse 25:21, 34; 2. Timoteosele 4:8*

6 *Matteuse 25:46; Markuse 9:48; 2. Tessalooniklastele 1:7-10*

3. Keegi ei tea, mil kohtupäev tuleb

Kristus tahab meile kinnitada, et kohtupäev tuleb, selleks et hoida meid patust elamast 7 ning et trööstida jumalakartlike nende viletsustes. 8 Selleks hoiab Jumal selle päeva ilmumist saladuses, et me ei toetuks oma endi lihalikule kindlustundele ning et me oleksime valvsad, sest keegi ei tea, mil Issanda päev tuleb. 9 Seega saavad usklikud olla pidevalt valmis ütleva: “Tule, Issand Jeesus. Tule ruttu.” 10 Amen

7 2. Korintlastele 5:10-11

8 2. Tessalooniklastele 1:5-7

9 Markuse 13:35-37; Luuka 12:35-40

10 Ilmutuse 22:20

Baptistide katekismus

Katekismuse autoriks peetakse tihti Benjamin Keach'i, kes oli usutunnistuse arenguga tihedalt seotud pastor. Seda tuntakse ka Keach'i katekismusena. On tõenäoline, et selle katekismuse kirjutas hoopis William Collins, kes oli samuti üks silmapaistvaid usutunnistuse kirjutamisega tihedalt seotud pastoreid. Katekismus avaldati ametlikult Briti baptistide poolt aastal 1693

Jumala sõna

1. Kes on esimene ja suurim?

Jumal on esimene ja suurim (Jesaja 44:6; 48:12; Psalm 97:9).

2. Kas igäiks peab uskuma, et Jumal on olemas?

Igäiks peaks uskuma, et Jumal on olemas (Heebrealastele 11:6); ja see on nende suur patt ja rumalus, kes seda ei usu (Psalm 14:1).

3. Kuidas me võime teada, et Jumal on olemas?

Looduse valgus inimeses ja Jumala teod kuulutavad selgelt, et Jumal on olemas (Roomlastele 1:19,20; Psalm 19:1, 2, 3; Apostlite tegude 17:24); kuid tema sõna ja Vaim teevad selle täielikult ja tõhusalt selgeks, et patused saaksid päästetud (1. Korintlastele 2:10; 2.Timoteosele 3:15,16).

4. Mis on Jumala sõna?

Vana ja Uue Testamendi pühad kirjad on Jumala sõna ja ainus kindel usu ja kuulekuse reegel (2. Timoteosele 3:16; Efeslastele 2:20).

5. Kas kõik inimesed võivad kasutada pühakirja?

Kõigil inimestel ei ole mitte ainult lubatud, vaid neil on käsk ja manitsus lugeda, kuulata ja mõista pühakirju (Johannese 5:38; Johannese 17:17,18; Ilmutuse 1:3; Apostlite tegude 8:30).

6. Milliseid asju pühad kirjad peamiselt sisaldavad?

Pühad kirjad sisaldavad peamiselt seda, mida inimene peaks Jumalaga seoses uskuma ja milliseid kohustusi Jumal inimeselt nõuab (2. Timoteosele 1:13; 3:15,16).

Jumal

7. Mis on Jumal?

Jumal on Vaim (Johannese 4:24), lõpmatu (Iiobi 11:7, 8, 9), igavene (Psalm 110:2) ja muutumatu (Johannese 1:17) oma olemuselt (2. Moosese 3:14), tarkuselt (Ps 147:5), väelt (Ilmutuse 4:8), pühaduselt (Ilmutuse 15:4), õigluselt, headuselt ja tõelt (2. Moosese 34:6).

8. Kas jumalaid on rohkem kui üks?

On ainult üks, elav ja tõeline Jumal (5. Moosese 6:4; Jeremija 10:10).

9. Mitu isikut on jumalas?

Jumalas on kolm isikut: Isa, Poeg ja Püha Vaim; ja need kolm on üks Jumal, üks ja seesama olemuselt, võrdsed väelt ja kirkuselt (1. Johannese 5:7; Matteuse 28:19).

10. Millised on Jumala määrused?

Jumala määrused on tema igavene kavatsus vastavalt tema tahte kavatsusele, millega ta on oma auks ette määranud kõik, mis toimub (Efeslastele 1:4, 11; Roomlastele 9:22-23; Jesaja 46:10; Nutulaulud 3:37).

11. Kuidas täidab Jumal oma määrusi?

Jumal täidab oma määrusi loomise ja ettehoolduse tegudes.

12. Mis on loomise töö?

Loomise töö on see, et Jumal tegi oma sõna väe läbi kuue päevaga kõik asjad tühjusest ja kõik väga heaks (1. Moosese 1 läbi; Heebrealastele 11:3).

13. Kuidas lõi Jumal inimese?

Jumal lõi inimese meheks ja naiseks, oma näo järgi, teadmises, õigluses ja pühaduses, valitsedes loodu üle (1. Moosese 1:26, 27, 28; Kolossa 3:10, Efeslastele 4:24).

14. Millised on Jumala ettehoolduse teod?

Jumala ettehoolduse teod on tema kõige püham, (Psalm 145:17;) targem (Jesaja 28:29, Psalm 104:24) ja võimsaim kõigi tema loodud olendite ja kõigi nende tegude üle valitsemine ja nende ülal hoidmine (Heebrialastele 1:3) (Psalm 103:19; Matteuse 10:29, 30, 31).

15. Millise erilise ettehoolduse teo tegi Jumal inimesele selles seisundis, milles ta loodi?

Kui Jumal oli inimese loonud, sõlmis ta temaga elulepingu, mille tingimuseks oli täiuslik kuulekus: ta keelas tal surma ähvardusel süüa hea ja kurja tundmise puust (Galaatlastele 3:12; 1. Moosese 2:17).

Patt

16. Kas meie esimesed vanemad jäid sellesse seisundisse, milles nad loodi?

Kuna meie esimesed vanemad jäid oma tahtmise vabadusse, langesid nad sellest seisusest, milles nad olid loodud, tehes pattu Jumala vastu (1. Moosese 3:6, 7, 8, 13; Koguja 7:29).

17. Mis on patt?

Patt on igasugune Jumala seadusele mittevastavus või selle rikkumine (1. Johannese 3:4).

18. Mis oli see patt, mille tõttu meie esimesed vanemad langesid sellest seisundist välja, milles nad olid loodud?

Patt, mille tõttu meie esimesed vanemad langesid sellest, milles nad olid loodud, oli keelatud vilja söömine (1. Moosese 3:6, 12, 16, 17).

19. Kas kogu inimkond langes Aadama esimeses üleastumises?

Kuna leping oli sõlmitud Aadamaga mitte ainult tema enda vaid ka tema järeltulijate jaoks, siis tegi kogu inimkond temas pattu, kes põlvnes temast tavalise põlvnemise kaudu, ning langes koos temaga tema esimeses üleastumises (1. Moosese 2:16, 17; Roomlastele 5:12; 1. Korintlastele 15:21, 22).

20. Millisesse seisundisse langemine inimkonna tõi?

Pattulangemine viis inimkonna patu ja viletsuse seisundisse (Roomlastele 5:12).

21. Milles seisneb selle seisundi patusus, millesse inimene langes?

Selle seisundi patune olemus, millesse inimene langes, seisneb Aadama esimese patu süüis, algse õigluse puudumises ja kogu tema loomuse rikutuses, mida tavaliselt nimetatakse pärispatuks, koos kõigi tegelike üleastumistega, mis sellest tulenevad (Roomlastele 5:12, lõpuni; Ef eslastele 2:1, 2, 3; Jaakobuse 1:14, 15; Matteuse 15:19).

22. Milles seisneb on selle seisundi viletsus, millesse inimene langes?

Kogu inimkond on oma langemise tõttu kaotanud ühenduse Jumalaga (1. Moosese 3:8, 10, 24), on tema viha ja needuse all (Efeslastele 2:2, 3; Galaatlastele 3:10) ja seega on nad allutatud kõikidele viletsustele selles elus ning surmale ja igaveseks põrgu piinadele (Nutulaulud 3:39; Roomlastele 6:23; Matteuse 25:41, 46).

Jeesus Kristus

23. Kas Jumal jättis kogu inimkonna patu ja viletsuse seisundisse hukkuma?

Jumal, kes on oma hea tahte pärast igavesest ajast valinud mõned inimesed igaveseks eluks (Efeslastele 1:4, 5), sõlmis armulepingu, et päästa nad patu ja viletsuse seisusest ja et tuua nad lunastaja kaudu päästele (Roomlastele 3:20-22; Galaatlastele 3:21, 22).

24. Kes on Jumala väljavalitute lunastaja?

Jumala valitud inimeste ainus lunastaja on Issand Jeesus Kristus (1. Timoteusele 2:5, 6), kes olles Jumala igavene Poeg, sai inimeseks (Johannese 1:14; Galaatlastele 4:4) ja oli ja on seega Jumal ja inimene kahes erinevas loomuses ja samas üks isik igavesti (Roomlastele 9:5; Luuka 1:35; Kolosslastele 2:9; Heebrialastele 7:24, 25).

25. Kuidas sai Kristus inimeseks, olles Jumala Poeg?

Kristus, Jumala Poeg, sai inimeseks, võttes endale tõelise ihu (Heebrealastele 2:14, 17; 10:5) ja mõistusega hinge (Matteuse 26:38); olles Püha Vaimu väe läbi Neitsi Maarja ihus eostatud ja temast sündinud (Luuka 1:27, 31, 34, 35, 42; Galaatlastele 4:4), kuid ilma patuta (Heebrealastele 4:15; 7:26).

26. Milliseid ülesandeid täidab Kristus meie Lunastajana?

Kristus kui meie Lunastaja täidab prohveti, preestri ja kuninga ametit nii oma alanduses kui ka ülendatud seisundis (Apostlite teod 3:22; Heebrealastele 12:25; 2. Korintlastele 13:3; Heebrealastele 5:5, 6, 7; 7:25; Psalm 2:6; Jesaja 9:6, 7; Matteuse 21:5; Psalm 2:8-11).

27. Kuidas täidab Kristus prohveti ametit?

Kristus täidab prohveti ametit, avaldades meile oma sõna ja Vaimu kaudu Jumala tahte meie päästmiseks (Johannese 1:18; 1. Peetruse 1:10,11, 12; Johannese 15:15 ja 20:31).

28. Kuidas täidab Kristus preestri ametit?

Kristus täidab preestri ametit sellega, et ta kord ohverdas ennast ohvriks, et rahuldada jumala õiglust (Heebrealastele 9:14, 28) ja lepitada meid Jumalaga (Heebrealastele 2:17), ning et ta teeb meie eest pidevat eestpalvet (Heebrealastele 7:24, 25).

29. Kuidas täidab Kristus kuninga ametit?

Kristus täidab kuninga ametit, alistades meid endale (Apostlite tegude 15:14, 15, 16), valitsedes meie üle (Jesaja 33:22) ja kaitstes meid (Jesaja 32:1, 2) ning ohjeldades kõiki tema ja meie vaenlasi ja võideldes meie eest (1. Korintlastele 15:25; Psalm 110 läbivalt).

30. Milles seisnes Kristuse alandamine?

Kristuse alandamine seisnes selles, et ta sündis ja seda madalas seisuses (Luuka 2:7), seaduse alla (Galaatlastele 4:4), läbis selle elu viletsused (Heebrealastele 12:2, 3; Jesaja 12:2, 3). 53:2, 3), sai osa Jumala vihast (Luuka 22:44; Matteuse 27:46) ja ristisurma needusest (Filiplastele 2:8), sai maetud (1. Korintlastele 15:3, 4) ja jäi mõnda aega surma võimuse alla (Apostlite tegude 2:24, 25, 26, 27, 31; Mattuse 12:40).

31. Milles seisneb Kristuse ülendamine?

Kristuse ülendamine seisneb selles, et ta tõusis kolmandal päeval surnuist üles (1. Korintlastele 15:4), tõusis üles taevasse (Markuse 16:19), istus Jumala Isa paremale käele (Ef eslastele 1:20) ja tuleb viimsel päeval maailma üle kohut mõistma (Apostlite tegude 1:11; 17:31).

Päüste

32. Kuidas saame meie Kristuse poolt saavutatud lunastusest osa?

Meid tehakse Kristuse poolt saavutatud lunastusest osalisteks selle tõhusa rakendamise kaudu (Johannese 1:11,12) tema Püha Vaimu poolt (Tiituse 3:5,6).

33. Kuidas rakendab Vaim meile Kristuse poolt saavutatud lunastust?

Vaim rakendab meile Kristuse poolt ostetud lunastust, andes meile usku (Efeslastele 1:13, 14; Johannese 6:37, 39; Efeslastele 2:8) ja ühendades meid seeläbi Kristusega meie tõhusas kutsumuses (Efeslastele 3:17; 1. Korintlastele 1:9).

34. Mis on efektiivne kutsumine?

Efektiivne kutsumine on Jumala Vaimu töö (2. Timoteosele 1:9; 2. Tessalooniklastele 2:13, 14), millega ta veenab meid meie pattude ja viletsuse suhtes (Apostlite tegude 2:37), valgustab meie meelt Kristuse tundmises (Apostlite tegude 26:18) ja uuendab meie tahet (Hesekieli 36:26, 27), veenab ja võimaldab meil vastu võtma Jeesust Kristust, mida meile evangeeliumis tasuta pakutakse (Johannese 6:44, 45; Filiplastele 2:13).

35. Millistest hüvedest saavad osa selles elus need, kes on tõhusalt kutsutud?

Need, kes on tõhusalt kutsutud, saavad selles elus osa õigeksmõistmisest (Roomlastele 8:30), lapseks võtmisest (Efeslastele 1:5), pühitsemisest ja mitmetest hüvedest, mis selles elus kas kaasnevad või tulenevad neist (1. Korintlastele 1:30).

36. Mis on õigeksmõistmine?

Õigeksmõistmine on Jumala vaba armu tegu, millega ta annab meile kõik meie patud andeks (Roomlastele 3:24, 25; ja 4:6, 7, 8) ja arvestab meid oma silmis õigeks (2. Korintlastele 5:19, 21) ainult tänu Kristuse õigusele, mis on meile omistatud (Roomlastele 5:17-19) ja mille me oleme saanud üksnes usu kaudu (Galaatlastele 2:16; Filiplastele 3:9).

37. Mis on lapseks võtmine?

Lapseks võtmine on Jumala vaba armu tegu (1. Johannese 3:1), mille kaudu me oleme vastu võetud ja mille kaudu meil on õigus kõigile Jumala poegade privileegidele (Johannese 1:12; Roomlastele 8:14-17).

38. Mis on pühitsemine?

Pühitsemine on Jumala vaba armu töö (2. Tessalooniklastele 2:13), mille kaudu me uueneme kogu oma inimeses Jumala näo järgi (Efeslastele 4:23, 24) ja mille kaudu meil võimaldatakse üha enam ja enam surra patule ja elada õigusele (Roomlastele 6:4,6; 8:1).

39. Millised on need hüved, mis selles elus kaasnevad või tulenevad õigeksmõistmisest, lapseks saamisest ja pühitsemisest?

Kasu, mis selles elus kaasnevad või tulenevad õigeksmõistmisest, lapseks saamisest ja pühitsemisest, on kindlus Jumala armastuses, südametunnistuse rahu (Roomlastele 5:1, 2, 5), rõõm Pühas Vaimus (Roomlastele 5:5, 17), armu suurenemine (Õpetussõnad 4:18) ja püsivus selles kuni lõpuni (1. Johannese 5:13; 1. Peetruse 1:5).

40. Milliseid hüvesid saavad usklikud Kristuselt nende surma korral?

Usklike hinged muutuvad nende surmal pühaduses täiuslikuks (Heebrealastele 12:23) ja lähevad kohe ülesse kirkusesse (2. Korintlastele 5:1, 6, 8; Filiplastele 1:23; Luuka 23:43); ja kuna nende ihu on endiselt Kristusega ühendatud (1. Tessalooniklastele 4:14), siis puhkavad nad hauas (Jesaja 57:2) kuni ülestõusmiseni (Iiobi 19:26, 27).

41. Milliseid hüvesid saavad usklikud Kristuselt ülestõusmisel?

Ülestõusmisel äratatakse usklikud üles kirkusesse (1. Korintlastele 15:43), nad võetakse avasüli vastu ja mõistetakse kohtupäeval õigeks (Matteuse 25:23; Mt 10:32) ning nad saavad täiuslikult õnnistatud nii hinges kui ka ihus, et nad saaksid nautida Jumalat täielikult (1. Johannese 3:2; 1. Korintlastele 13:12) ja igavesti (1. Tessalooniklastele 4:17, 18).

Kohus

42. Aga mida tehakse õelatega nende surma korral?

Õelate hinged visatakse nende surma korral põrgu piinadesse ja nende kehad jäävad haudadesse kuni ülestõusmise ja kohtumõistmiseni suurel kohtupäeval (Luuka 16:23, 24; Apostlite tegude 2:24; Juuda 5, 7; 1. Peetruse 3:19; Psalm 49:15).

43. Mida tehakse õelatega suurel kohtupäeval?

Suurel kohtupäeval mõistetakse hauast ülesse äratatud õelate kehad koos nende hingedega igaveseks ajaks kirjeldamatutesse piinadesse koos kuradi ja tema inglitega (Johannese 5:28, 29; Matteuse 25:41, 46; 2. Tessalooniklastele 1:8, 9).

Kuulekus

44. Mis on see kohustus, mida Jumal inimeselt nõuab?

Kohustus, mida Jumal inimeselt nõuab, on kuulekus tema ilmutatud tahtele (Miika 6:8; 1. Saamueli 15:22).

45. Mida ilmutas Jumal alguses inimesele tema kuulekuse reeglits?

Reegel, mille Jumal alguses inimesele tema kuulekuseks ilmutas, oli moraaliseadus (Roomlastele 2; 14, 15 ja 10:5).

46. Kus on moraaliseadus kokku võetud?

Moraaliseadus on kokkuvõtlikult hõlmatud kümnes käsus (5. Moomsese 10:4; Matteuse 19:17).

47. Mis on kümne käsu kokkuvõte?

Kümne käsu kokkuvõte on: armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamest, kogu oma hingest, kogu oma jõust ja kogu oma meelest ning oma ligimest nagu iseennast (Matteuse 22:37-40).

48. Mis on kümne käsu eessõna?

Kümne käsu eessõna seisab nendes sõnades: "Mina olen Issand, su Jumal, kes sind tõi välja Egiptusemaalt, orjuse kojast" (2. Moosese 20:2).

49. Mida õpetab meile kümne käsu eessõna?

Kümne käsu eessõna õpetab meile, et kuna Jumal on Issand, meie Jumal ja lunastaja, siis oleme kohustatud pidama kõiki tema käske (Luuka 1:74, 75; 1. Peetruse 1:15-19).

50. Mis on esimene käsk?

Esimene käsk on: Sul ei tohi olla teisi jumalaid minu ees (2. Moosese 20:3).

51. Mida nõuab esimene käsk?

Esimene käsk nõuab, et me tunneksime ja tunnistaksime Jumalat ainsaks tõeliseks Jumalaks ja meie Jumalaks (1. Korintlastele 28:9; 5. Moosese 26:17) ning kummardaksime ja ülistaksime teda vastavalt sellele (Matteuse 4:10; Psalm 29:2).

52. Mis on esimeses käsus keelatud?

Esimene käsk keelab eitada (Psalm 14:1) ehk mitte kummardada ja ülistada tõelist Jumalat (Roomlastele 1:21) kui Jumalat ja meie Jumalat (Psalm 81:10, 11) ning anda kellelegi teisele seda kummardust ja au, mis kuulub ainult temale (Roomlastele 1:25, 26).

53. Mida õpetavad meile eriti need sõnad: "minu ees", esimeses käsus?

Need sõnad: "minu ees", esimeses käsus õpetavad meile, et Jumal, kes näeb kõike, võtab teadmiseks ja on väga vihane selle patu üle, kui inimene ülistab mõnda teist jumalat (2. Moosese 8:5, lõpuni).

54. Mis on teine käsk?

Teine käsk on: "Sa ei tohi teha endale ühtegi kuju ega kujutist millestki, mis on ülal taevas või mis on all maa peal või mis on vee all maa all; sa ei tohi kummardada nende ees ega teenida neid, sest mina, Issand, su Jumal, olen armukade Jumal, kes külastab isade süütegu laste peale kuni kolmanda ja neljanda põlveni nendele, kes mind vihkavad, ja kes halastab tuhandetele, kes mind armastavad ja peavad minu käske" (2. Moosese 20:4, 5, 6).

55. Mida nõuab teine käsk?

Teine käsk nõuab kõigi selliste jumalateenistuste ja määruste vastuvõtmist, järgimist ja puhtana ja tervikuna hoidmist, nagu Jumal on oma sõnas määranud (5. Moosese 32:46; Matteuse 23:20; Apostlite tegude 2:42).

56. Mis on teises käsus keelatud?

Teine käsk keelab Jumala kummardamise kujutiste abil (5. Moosese 4:15-19; 2. Moosese 32:5, 8) või muul viisil, mis ei ole tema sõnas määratud (5. Moosese 7:31, 32).

57. Millised on teisele käsule lisatud põhjendused?

Teisele käsule lisatud põhjused on järgmised: Jumala suveräänsus meie üle (Psalm 45:3, 4, 7), tema sobilikkus meile (Psalm 45:12) ja innukus, mis tal on oma määratud jumalateenistuse korra suhtes (2. Moosese 34:13, 14).

58. Mis on kolmas käsk?

Kolmas käsk on: Ära võta Issanda, oma Jumala nime ilmaasjata suhu, sest Issand ei jäta karistamata seda, kes tema nime asjata suhu võtab (2. Moosese 20:7).

59. Mida nõuab kolmas käsk?

Kolmas käsk nõuab Jumala nimede (Matteuse 6:9; 5. Moosese 23:58), tiitlite (Ps 68:5), omaduste (Ilmutuse 15:3, 4), määruste (Malaki 1:11, 14), sõna (Psalm 136:1, 2) ja tegude (Iiobi 36:24) püha ja austavat kasutamist.

60. Mis on kolmandas käsus keelatud?

Kolmas käsk keelab selle rüvetamise ja kuritarvitamise, millega Jumal ennast teatavaks teeb (Malaki 1:6, 7, 12; 2:2; 3:14).

61. Mis on kolmanda käsu juurde kuuluv põhjus?

Kolmandale käsule on lisatud põhjendus, et ükskõik, kuidas selle käsu rikkujad ka ei pääse inimeste karistusest, sii Issand, meie Jumal, ei lase neil pääseda oma õiglase kohtu eest (1. Saamueli 2:12, 17, 22, 29; 3:13; 5Ms 28:58, 59).

62. Mis on neljas käsk?

Neljas käsk on: "Pea meeles hingamispäeva, et seda pühitseda: kuus päeva pead sa töötama ja tegema kõiki oma töid; aga seitsmes päev on Issanda, su Jumala hingamispäev, sel päeval ei tohi sa teha mingit tööd, ei sina ega su poeg ega su tütar, ei su sulane ega su teenija, ei su teenija ega su kariloomad ega võõras, kes on su väravate sees": Sest kuue päevaga lõi Issand taeva ja maa, mere ja kõik, mis neis on, ja puhkas seitsmendal päeval; seepärast õnnistas Issand hingamispäeva ja pühitses seda (2. Moosese 3:1, 20:8-11).

63. Mida nõuab neljas käsk?

Neljas käsk nõuab, et Jumalale tuleb pühitseda selliseid kindlaksmääratud aegu, nagu ta on määranud oma sõnas, nimelt üks terve päev seitsmest on püha hingamispäev (2. Moosese 20:8-11; 5. Moosese 5:12-14).

64. Millise päeva seitsmest on Jumal määranud iganädalaseks hingamispäevaks?

Enne Kristuse ülestõusmist oli Jumal määranud nädala seitsmenda päeva iganädalaseks hingamispäevaks (2. Moosese 20:8-11; 5. Moosese 5:12-14); ja Kristuse ülestõusmisest alates nädala esimese päeva, et see kestaks nii kuni maailma lõpuni, mis on kristlik hingamispäev (Psalm 118:24; Matteuse 28:1; Markuse 2:27, 28; Johannese 20:19, 20, 26; Ilmutuse 1:10; Markuse 16:2; Luuka 24:1, 30-36; Johannese 20:1; Apostlite tegude 1:3; 2:1, 2; 20:7; 1. Korintlastele 16:1, 2).

65. Kuidas tuleb pühitseda hingamispäeva?

Hingamispäeva tuleb pühitseda püha puhkusega kogu selle päeva jooksul (2. Moosese 20:8, 10), isegi sellistest maistest töödest ja vaba aja veetmisest, mis on lubatud muudel päevadel (2. Moosese 16:25-28; Nehemja 13:15-22); et veeta kogu see aeg avalikus ja eraviisilises jumalateenistuses (Luuka 4:16; Apostlite tegude 20:7; Psalm 92 pealkiri; Jesaja 66:23), välja arvatud nii palju, kui tuleb kulutada hädavajalike ja halastustöödega (Matteuse 12:1-13).

66. Mis on neljandas käsus keelatud?

Neljas käsk keelab nõutavate kohustuste täitmata jätmise või hooletu täitmise (Hesekieli 22:26; Aamose 8:5; Malaki 1:13) ja päeva rüvetamise tegevusetusega (Apostlite tegude 20:7, 9) või selle tegemisega, mis iseenesest on patune (Hesekieli 23:38), või tarbetute mõtete, sõnade või tegudega, mis on seotud maiste tööde või vaba aja veetmisega (Jeremija 17:24-27; Jesaja 58:13).

67. Millised on neljandale käsule lisatud põhjused?

Neljandale käsule lisatud põhjused on, et Jumal lubab meile kuus nädalapäeva meie seaduslikeks töödeks (2Ms 20:9), ta on näinud ette seitsmenda päeva erilist sobivust ning on andnud ise meile eeskuju ja õnnistanud hingamispäeva (2. Moosese 20:11).

68. Mis on viies käsk?

Viies käsk on: austa oma isa ja ema, et su elupäevad oleksid pikad maal, mille Issand, su Jumal, annab sulle (2. Moosese 20:12).

69. Mida nõutakse viiendas käsus?

Viies käsk nõuab au säilitamist ja kohustuste täitmist, mis kuuluvad igaühele tema eri kohtades ja suhetes: nii ülemusena (Efeslastele 5:21), alamana (1. Peetruse 2:17) kui ka võrdsena (Roomlastele 12:10).

70. Mis on keelatud viiendas käsus?

Viies käsk keelab eirata või teha midagi, mis on vastuolus au ja kohustusega, mis kuulub igaühele tema eri kohtades ja suhetes (Matteuse 15:4-6; Hesekieli 34:24; Roomlastele 13:8).

71. Mis on viiendale käsule lisatud põhjus?

Viiendale käsule lisatud põhjus on lubadus pika eluea ja heaolu kohta (niivõrd, kuivõrd see teenib Jumala au ja nende endi heaolu) kõigile neile, kes seda käsku täidavad (5. Moosese 5:16; Efeslastele 6:2, 3).

72. Mis on kuues käsk?

Kuues käsk on: Sa ei tohi tappa (2. Moosese 20:13).

73. Mida nõuab kuues käsk?

Kuues käsk nõuab kõiki seaduslikke püüdlusi, et säilitada meie enda (Efeslastele 5:28,29) ja teiste elusid (1. Korintlastele 18:4).

74. Mis on kuuendas käsus keelatud?

Kuues käsk keelab absoluutselt meie enda või meie ligimese elu võtmise ebaõiglaselt või mis iganes selleni võiks viia (Apostlite tegude 26:28; 1. Moosese 9:9).

75. Mis on seitsmes käsk?

Seitsmes käsk on: Ära riku abielu (2. Moosese 20:14).

76. Mida nõuab seitsmes käsk?

Seitsmes käsk nõuab meie enda ja meie ligimeste vooruslikkuse säilitamist nii südames, kõnes kui ka käitumises (1. Korintlastele 7:2, 3, 5, 34, 36; Kolosslastele 4:6; 1. Peetruse 3:2).

77. Mis on seitsmendas käsus keelatud?

Seitsmes käsk keelab kõik kõlbmatud mõtted, sõnad ja teod (Matteuse 15:19, 5:28; Efeslastele 5:3, 4).

78. Mis on kaheksas käsk?

Kaheksas käsk on: Sa ei tohi varastada (2. Moosese 20:15).

79. Mida nõuab kaheksas käsk?

Kaheksas käsk nõuab meie ja teiste varanduse ja välise vara seaduslikku hankimist ja säilitamist (1. Moosese 30:30; 1. Timoteosele. 5:8; 3. Moosese 25:35; 5. Moosese 22:1, 2, 3, 4, 5; 2. Moosese 23:4, 5; 1. Moosese 47:14, 20).

80. Mis on keelatud kaheksandas käsus?

Kaheksas käsk keelab kõik, mis meie enda (1. Timoteosele 5:8; Õpetussõnad 28:19) või meie ligimese rikkust või välist vara (Õpetussõnad 21:17 ja 23:20, 21; Efeslastele 4:28) ebaõiglaselt kahjustab või võib kahjustada.

81. Mis on üheksas käsk?

Üheksas käsk on: Sa ei tohi anda vale tunnistust oma ligimese vastu (2. Moosese 20:16).

82. Mida nõuab üheksas käsk?

Üheksas käsk nõuab tõe säilitamist ja edendamist inimese ja inimese vahel (Sakarja 8:16) ja oma ligimese hea nime hoidmist (Johannese 5:12), eriti tunnistuse andmisel (Õpetussõnad 14:5, 25).

83. Mis on keelatud üheksandas käsus?

Üheksas käsk keelab kõik, mis kahjustab tõde meie enda või meie ligimese hea nime kohta (1. Saamueli 17:28; 3. Moosese 19:16; Psalm 15:2, 3).

84. Mis on kümnes käsk?

Kümnes käsk on: Sa ei tohi ihaldada oma ligimese maja, sa ei tohi ihaldada oma ligimese naist ega tema sulast ega teenijat ega teenijatüdrukut ega tema härga ega eeslit ega midagi, mis on su ligimese oma (2. Moosese 20:17).

85. Mida nõutakse kümnendas käsus?

Kümnes käsk nõuab täielikku rahulolu meie endi olukorraga (Heebrealastele 13:5; 1. Timoteosele 6:6), õiget ja heatahtlikku meelelaadi meie ligimese ja kõige suhtes, mis on tema oma (Iiobi 31:29; Roomlastele 7:15; 1. Timoteosele 1:5; 1. Korintlastele 8:4, 7).

86. Mis on keelatud kümnendas käsus?

Kümnes käsk keelab igasuguse rahulolematuse oma vara üle (1. Korintlastele 21:4; Esteri 5:13; 1. Korintlastele 10:10), kadeduse või kurvastuse oma ligimese hüvede üle (Galaatlastele 5:26; Jaakobuse 3:14, 16) ja kõik ebakohased tegevused ja kiindumused kõigesse, mis on tema oma (Roomlastele 7:7, 8, 13:9; 5. Moosese 5:21).

87. Kas keegi on võimeline Jumala kärke täiuslikult pidama?

Üski inimene ei ole pärast pattulangemist võimeline selles elus Jumala kärke täiuslikult pidama (Õpetussõnad 7:20; 1. Johannese 1:8, 10; Galaatlastele 5:17), vaid rikub neid iga päev mõtte, sõna või teoga (1. Moosese 4:5 ja 7:21; Roomlastele 3:9-21; Jaakobuse 3:2-13).

88. Kas kõik seaduserikkumised on võrdselt rängad?

Mõned patud on oma olemuselt ja mitmete raskenduste tõttu Jumala silmis jäledamad kui teised (Hesekieli 8:6, 13, 15; 1. Johannese 5:16; Psalm 78:17, 32, 56).

89. Mida väärrib iga patt?

Iga patt väärrib Jumala viha ja needust nii selles kui ka tulevases elus (Efeslastele 5:6; Galaatlastele 3:10; Nutulaulud 3:39; Matteuse 25:41; Roomlastele 6:23).

Usk ja meelearandus

90. Mida nõuab Jumal meilt, et me pääseksime tema viha ja needuse eest, mis meile patu eest osaks saab?

Selleks et pääseda Jumala viha ja needuse eest, mis meile patu eest osaks saab, nõuab Jumal meilt usku Jeesusesse Kristusesse, meelearandust eluks (Apostlite tegude 20:21), koos kõigi nende väliste vahendite hoolsa rakendamisega, millega Kristus meile lunastuse hüvesid edasi annab (Õpetussõnad 2:1-6, 8:33 lõpuni; Jesaja 55:2, 3).

91. Mis on usk Jeesusesse Kristusesse?

Usk Jeesusesse Kristusesse on päästev arm (Heebrealastele 10:39), mille kaudu me võtame vastu ja toetume üksnes temale päästmiseks, nagu teda meile evangeeliumis pakutakse (Johannese 1:12; Jesaja 26:3, 4; Filiplastele 3:9; Galaatlastele 2:16).

92. Mis on meelearandus eluks?

Elukestev meelearandus on päästev arm (Apostlite teod 11:28), mille kaudu patune oma pattu tõeliselt tunnetab (Apostlite teod 2:37, 38) ja Jumala armu mõistmisest läbi Kristuse (Joeli 2:12; Jeremija 3:22) Jumala poole pöördub, oma patu üle kurvastades ja seda vihates (Jeremija 31:18, 19; Hesekieli 36:3 1), koos täie kavatsusega ja püüdlusega uue kuulekuse järele (2. Korintlastele 7:11; Jesaja 1:16, 17).

93. Millised on need välised vahendid, mille kaudu Kristus meile lunastuse hüvesid edasi annab?

Välised ja tavalised vahendid, millega Kristus meile lunastuse hüvesid edasi annab, on tema seadused, eriti sõna, ristimine, püha õhtusöömaaja talitus ja palve; kõik need vahendid on valituile päästmiseks tõhusad (Matteuse 28:19, 20; Apostlite tegude 2:42, 46, 47).

94. Kuidas tehakse Jumala sõna päästmiseks tõhusaks?

Jumala Vaim teeb sõna lugemise, kuid eriti Jumala sõna kuulutuse ehk jutlustamise tõhusaks vahendiks, et veenda ja muuta patuseid ning ehitada neid pühaduses ja lohutuses usu kaudu päästeks (Nehemja 8:8; Apostlite tegude 26:18; Psalm 19:8; Apostlite tegude 20:32; Roomlastele 1:15, 16, 10:13-17; 15:4; 1. Korintlastele 14:24, 25; 2. Timoteosele 3:15-17)

95. Kuidas tuleks sõna lugeda ja kuulata, et see saaks tõhusaks päästele?

Selleks et sõna saaks tõhusaks päästele, peame seda hoolsalt lugema ja sõna kuulutuse keskel viibima (Õpetussõnad 8:34), valmistuma (1. Peetruse 2:1, 2) ja palvetama (Psalm 119:18); võtma selle vastu usu ja armastusega (Heebrialastele 4:2; 2. Tessalooniklastele 2:10), talletama seda oma südamesse (Ps 119:18) ja praktiseerima seda oma elus (Luuka 8:15; Jaakobuse 1:25).

Ristimine

96. Kuidas saavad ristimine ja Issanda püha õhtusöömaaja talitus tõhusaks päästevahendiks?

Ristimine ja Issanda püha õhtusöömaaja talitus saavad tõhusateks päästevahenditeks mitte tänu nende või nende toimetaja voorusele, vaid ainult tänu Kristuse õnnistusele (1. Peetruse 3:21; Matteuse 3:11; 1. Korintlastele 3:6, 7) ja Vaimu toimel neis, kes neid usuga vastu võtavad (1. Korintlastele 12:3; Mt 28:19).

97. Mis on ristimine?

Ristimine on Jeesuse Kristuse poolt kehtestatud Uue Testamendi määrus, mis on ristitavale märk tema osadusest temaga, tema surmast, matmisest ja ülestõusmisest; tema sisseostmisest temasse (Roomlastele 6:3, 4, 5; Kolosslastele 2:12; Galaatlastele 3:27); pattude andeksandmisest (Markuse 1:4; Apostlite tegude 2:38 ja 22:16); ja sellest, et ta annab end Jeesuse Kristuse kaudu Jumalale, et elada ja käia uues elus (Roomlastele 6:3, 4).

98. Keda tuleks ristida?

Ristida tuleks kõiki, kes tunnistavad meelearandust Jumala ees (Apostlite tegude 2:38; Matteuse 3:6), usku meie Issandasse Jeesusesse Kristusesse ja kuulekust temale ja mitte kedagi muud (Apostlite tegude 8:12, 36-38; 10:47, 48).

99. Kas nende imikuid, kes tunnistavad end usklikuks, tuleks ristida?

Tunnistavate usklikte imikuid ei tohiks ristida, sest pühakirjades ei ole ei käsku, näidet või eeskujuga kindlat tagajärge nende ristimise kohta (2. Moosese 23:13; Õpetussõnad 30:6; Luuka 3:7, 8).

100. Kuidas tuleks ristimise talitust õigesti läbi viia?

Ristimist toimetatakse õigesti, kastes kogu ristitava keha Isa, Poja ja Püha vaimu nimel vee sisse, vastavalt Kristuse seadusele ja apostlite tavale (Matteuse 3:16; Johannese 3:23; 4:1, 2; Matteuse 28:19,

20; Apostlite tegude 8:38; Roomlastele 6:4; Kolosslastele 2:12), mitte aga vee piserdamise või valamise või mõne kehaosa kastmise teel, vastavalt inimeste traditsioonile.

101. Mis on nende kohustus, kes on õigesti ristitud?

Selliste kohus, kes on õigesti ristitud, on anda end mõnele konkreetsele ja korrapärasele Jeesuse Kristuse kogudusele, et nad võiksid käia kõigis Issanda käskudes ja määrustes laitmatult (Apostlite tegude 2:41, 42; 5:13, 14; 9:26; 1. Peetruse 2:5; Luuka 1:6).

Issanda püha õhtusöömaaeg

102. Mis on Issanda püha õhtusöömaaeg?

Issanda püha õhtusöömaaeg on Uue Testamendi määrus, mille on kehtestanud Jeesus Kristus; milles leiva ja veini andmise ja vastuvõtmisega, vastavalt tema määrusele, näidatakse tema surma ning väärilised vastuvõtjad saavad, mitte kehalisel ja lihalikul viisil, vaid usu kaudu osa tema ihust ja verest koos kõigi tema hüvedega, et saada vaimulikku toitu ja kasvada armus (Matteuse 26:26, 27, 28; 1. Korintlastele 11:23-26; 10:16).

103. Kes on selle korralduse õiged vastuvõtjad?

Need, kes on ristitud pärast isiklikku usutunnistust Jeesusesse Kristusesse ja meeleparandust surnud tegudest (Apostlite tegude 2:41, 42).

104. Mida nõutakse Issanda püha õhtusöömaaaja vääriliseks vastuvõtmiseks?

Neilt, kes tahavad vääriliselt osa võtta Issanda pühast õhtusöömaajast, nõutakse, et nad katsuksid iseendid läbi Kristuse ihu suhtes (1. Korintlastele 11:28, 29), usu suhtes temast toituma (2. Korintlastele 13:5), meeleparanduse (1. Korintlastele 11:31), armastuse (1. Korintlastele 10:16, 17) ja uue kuulekuse suhtes (1. Korintlastele 5:7, 8), et nad vääritul viisil süües iseendi peale kohut ei tooks (1. Korintlastele 11:28, 29).

Palve

105. Mis on palve?

Palve on meie soovide üle andmine Jumalale (Psalm 62:9), mis toimub Püha Vaimu abiga (Roomlastele 8:26), paludes tema tahte meelepäraseid asju (1. Johannese 5:14; Roomlastele 8:27), Kristuse nimel (Johannese 16:23), uskudes (Matteuse 21:22; Jaakobuse 1:6), koos meie pattude tunnistamise (Psalm 32:5, 6; Taanieli 9:4) ja tema halastuse eest tänamisega (Filiplastele 4:6).

106 Millise reegli on Jumal andnud meie palve suunamiseks?

Kogu Jumala sõna on kasulik selleks, et suunata meid palves (1. Johannese 5:14); kuid eriline suunamisreegel on see palve, mida Kristus õpetas oma jüngritele ja mida tavaliselt nimetatakse meie Isa palveks (Matteuse 6:9-13; koos Luuka 11:2-4).

107. Mida õpetab meile meie Isa palve eessõna?

Meie Isa palve eessõna; Meie Isa, kes sa oled taevas (Matteuse 6:9), õpetab meid lähenema Jumalale kogu püha austuse ja usaldusega, nagu lapsed isale, kes suudab ja on valmis meid aitama (Roomlastele 8:15; Luuka 11:13; Jesaja 24:8); ja et me peaksime palvetama koos teistega ja teiste eest (Apostlite tegude 12:5; 1. Timoteosele 2:1, 2).

108. Mille eest me palume esimeses palve osas?

Esimeses palve osas, mis on: "Pühitsetud olgu sinu nimi" (Matteuse 6:9), palvetame, et Jumal võimaldaks meil ja teistel ülistada teda kõiges, millega ta ennast tuntuks teeb (Psalm 67:3, 4), ja et ta seaks kõik asjad oma auks (Psalm 83 läbivalt; Roomlastele 11:36).

109. Mille eest me palume teises palve osas?

Teises palve osas, mis on: "Sinu riik tulgu" (Matteuse 6:10), palvetame, et Saatana riik hävitataks (Psalm 68:2, 19) ja et armu riik edeneks (Ilmutuse 12:10, 11), et meie ja teised tuleksid sinna sisse ja jääksid sinna (2. Tessalooniklastele 3:1; Roomlastele 10:1; Johannese 17:19, 20) ja et au riik tuleks kiiresti (Ilmutuse 22:10).

110. Mille eest me palume kolmandas palve osas?

Kolmandas palve osas, mis on: "Su tahe sündigu maa peal, nõnda nagu taevas" (Matteuse 6:10), palvetame, et Jumal oma armu läbi teeks meid võimeliseks ja annaks meile valmisoleku tunda, kuuletuma ja alluma tema tahtele kõigis asjades (Psalm 67: läbivalt; Psalm 119:36; 2. Saamueli 15:25; Iiobi 1:21), nagu inglid teevad seda taevas (Psalm 103:20, 21).

111. Mille eest me palume neljandas palve osas?

Neljandas palve osas, mis on: "Anna meile meie igapäevane leib" (Matteuse 6:11), palvetame, et me Jumala vabast armust saaksime osa selle elu hüvedest ja naudiksime sellega tema õnnistust (Õpetussõnad 30:8; Galaatlastele 28:20; 1. Timoteosele 4:4, 5).

112. Milles eest me palume viiendas palve osas?

Viiendas palve osas, mis on: ”ja anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi anname andeks oma võlglastele” (Matteuse 6:12), palume, et Jumal annaks Kristuse pärast vabalt andeks kõik meie patud (Psalm 51:1, 2, 7, 9; 5. Moosese 9:17-19); mida me oleme üpris väga julgustatud paluma, sest tema armust on meil võimalik südamest teistele andeks anda (Luuka 11:4; Matteuse 18:35).

113. Mille eest me palume kuuendas palve osas?

Kuuendas palve osas, mis on: ”ja ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast” (Matteuse 6:13), palume, et Jumal kas hoiaks meid patu kiusatuse eest (Matteuse 26:31) või toetaks ja vabastaks meid, kui me oleme kiusatuses (2. Korintlastele 12:8).

114. Mida õpetab meie Isa palve lõpuosa?

Meie Isa palve lõpp, mis on: ”sest sinu päralt on riik ja vägi ja au igavesti. Aamen” (Matteuse 6:13), õpetab meid palves julgustust võtma ainult Jumalalt (Taanieli 9:4, 7-9, 16-19) ja oma palvetes teda kiitma, omistades temale kuningriigi, väe ja au (1. Korintlastele 29:10-13). Tunnistamaks meie soovi ja kindlustunnet, et meid kuuldakse, ütleme: aamen (1. Korintlastele 4:16; Ilmutuse 11:20; 22:20, 21).